

Bu sabahki haberler

Vaşingtonda verilen ilk karar

Wavel baş kumandan tayin edildi

Çan Kay - Şekede bir başkumandanlık verildi

Londra, 4 (A.A.) — Vaşingtonda müttefik devletler arasında akbedilen pakstan sonra ilk icraatlardan biri bir müttefikler başkumandanlığı ihdası olmuştur.

Bu başkumandanlığa Libya, İtalya ve Mısır hududlarında faaliyet gösteren kuvvetlerine karşı büyük muvaffakiyetler kazanmış olan General Wavel getirilmiştir. Bu genel başkumandanlığa tayini keyfiyeti Londrada memnuniyet uyandırmıştı. General Wavelin müdafaa edeceği muntakalar kat'i surette tasvir edilmişken beraber, Malaya, Filipin, Flemenk Hindistanı ve diğer adalardır.

General Wavelin bu başkumandanlığa tayininden bahseden İngiliz mehaşşat bu tayin keyfiyeti ile geçen Umumi Harbe Mareşal Foch'u başkumandanlığa tayini arasında müzabehetler yürütülmekte ve Şimdi General Wavelin tahmil edilmiş mes'uliyetin yanında Mareşal Foch'a tahmil edilmiş mes'uliyetin «çocuk oyuncağı» olduğu tebarüz ettirilmiştir.

Mareşal Çan Kay Şek
Londra, 4 (A.A.) — Müttefikler he-yeti Çin devlet reisi olan Mareşal Çan Kay Şek'e mühim bir kumandanlık vermiştir. Çan Kay Şek Çin, Hindi C. ni, Tayland ve civarında harekatta bulunacak olan müttefikler kuvvetlerinin başkumandanı tayin edilmiştir.

Ruzveltin tavsiyesi
Londra, 4 (A.A.) — General Wavelin başkumandanlığa tayini Birleşik Amerika genel kurmay başkanı, Çörel ve Ruzveltin tavsiyeleri üzerine yapılmıştır.

Dominyonlar ve Holanda Hindistanı bu tayini tasvib etmişlerdir.

Londraya göre Sovyetler ilerliyor

Londra, 4 (A.A.) — Moskovadan alınan haberlere nazaran Moskova garbında Mojavistie kuvveti Alman mevzilerinin ihataşı teşebbüsü süratle inkişaf etmektedir. Sovyet kuvvetleri Rezeve ermişlerdir.

Sovyet ileri hareketi şimdi Kaluga ve Malojaroslavetzin ötelere geçmiştir.

Malojaroslavetz şehrinin zaptını tasvir eden İzzvestia gazetesi bu şehrin 36 saat devam eden kanlı sokak muharebelerinden sonra işgal edildiğini bildirmektedir.

Kırım cephesinde Sovyet kuvvetleri mühim miktarda harb malzemesi ele geçirmişlerdir.

Japon kıt'aları Vola adasını işgal ettiler

Vişi, 4 (A.A.) — En son alınan haberlere göre Japon kıt'aları Galao adalarının garbında bulunan Vola adasını işgal etmişlerdir.

Perakta tazyik
Vişi, 4 (A.A.) — Malayada Perak bölgesinde Japon tazyiki gittikçe artmaktadır.

Japon tebliği
Tokyo, 4 (A.A.) — Japon umumi kararlarının tebliği:

Manilla koyununun işgal Cuma günü öğleden sonra ikmal edilmiştir. Corregidor'a karşı harekât devam etmektedir.

BUGÜN
Bir medeniyetin sonu
Avrupa ilmi kendinden utansın!
Yazan: Ahmed Hamdi Başar
(Bu sayıyı dikkatle yazın bugün 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

Singapur'u gösteren harita

Singapurda neşredilen tebliğ

“Japonların 3 taarruzu tardedildi,”

“Japonlar Kuanton şehrinin varoşlarına girmişlerdir,”

Birmanya'da ilk çarpışma

Singapur 3 (A.A.) — Uzaksark harekâtına müteakik İngiliz tebliği, Japonların Perak kesiminde yapmış oldukları üç taarruzun tardedilmiş olduğunu bildirmektedir.

Bu muharebeler esnasında, düşman, 400'den fazla kişi kaybetmiştir.

Kuantonda Japonlar bir miktar ilerlemeğe muvaffak olmuşlar ve şehrin varoşlarına girmişlerdir.

Şimdi tayyare meydanını zaptetmişlerdir. (Devamı 5 inci sayfa)

Askeri vaziyet

Japonları durdurmanın artık pek kolay olmayacağı anlaşılıyor

İngilizlerin Libya şimal sahillerine tam manasile yerleşmeleri onlara Giride, Moraya ve Sicilyaya karşı büyük bir hareket serbestisi verecektir. Mihver bunu önlemeye çalışıyor

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Japonların müdahalesiyle yeni bir çekişme başlamış olan şimdiki dünya harbinin Anglo-Sakson hükümetlerinin menfaatlerine en uygun olacak bir surette sevk ve idaresi meselesini tanzim etmek üzere Bay Ruzvelt ile Bay Çörel'in bir müddet önceki Vaşingtonda müzakereleri, İngiliz, Fransız ve bu müzakereler esnasında bazı kararların alınmakta olduğu manidardır. Bu kararlardan bir tanesi de Atina Okyanusu ve Akdeniz leleri için İngiliz donanmasının kat'i gelebileceği düşüncüyle Birleşik Amerika donanmasının büyük kısmının Pasifik Okyanusuna geçmesine dair olanıdır. Bu kararın gerçeği bugün için büyük bir ehemmiyeti yoktur. Çünkü Birleşik Amerika donanması henüz hazır değildir ve bu sebeptendir, ki bu donanma, Japonların Birleşik Amerikaya harbi ilan ettikleri bir aya yakın bir zamandanberi Pasifikte büyük ölçüde harekete geçmemiş, harbi Uzakdoğu ve Japon sulhuna götürmemiş ve Filipinleri de talvye imkânını bulamadığından Luzon adasını Al General Mak Arttır (Devamı 5 inci sayfa)

Küçük memurlara büyük nisbette zam yapılacaktır.

Hayat pahalılığı karşısında alınması düşünülen tedbirler

Tatbiki düşünülen zam nisbetleri: 50 liraya kadar yüzde 30, 50 liradan 100 liraya kadar yüzde 20, 100 liradan 200 liraya kadar yüzde 15, 200 liradan yukarısı için yüzde 10

Ankara, 3 (Hususi) — Maaslı ve ücretli sınıfı hayat pahalılığı karşısında korumak için alınması düşünülen tedbirler tesbit edilirken bu sınıfın maas ve ücretlerine muayyen nisbette bir zam icrasının da bahis mevzuu olduğunu bildir-

miştin. Öğrendiğime göre yapılan etüdler mahdud maaslı veya ücretli küçük memurlara yüksek maas ve ücret alanlara kıyasen daha büyük nisbette bir zam icrasını lüzumuna ortaya koymuştur. Zira meselâ 50 liralık maaslı bir memura yapıla-

cak yüzde on zam ile memurun eline 5 lira geçmiş olacaktır ki bundan vergi de kesilince yapılmış zammın bugünkü hayat şartları karşısında birşey ifade etmeyeceği aşikârdır. Şu halde meselâ maas ve ücretlere 50 liralık (Devamı 5 inci sayfa)

Milli Şef

Fon Ribentrop tarafından hediye edilen kıymetli eserlerden Reichsümhur çok mütehassis oldular

Ankara, 3 (A.A.) — Reichsümhurumuzun Almanya büyük elçisi Fon Papan'ın 22 İkkânunda kabullerinde büyük elçi, kendilerine Almanya hariciye nazırı Fon Ribentrop tarafından ita edilen Göte'nin 137 cildden mürekkep ve (Devamı 2 inci sayfa)

İstihsali artırmak için

Ziraat Vekili İzmirde mühim tetkikler yaptı

Vekâletin ihtiyacı olan 1000 pulluğun tamamı İzmirde yapılacak

İzmir 3 (Hususi) — Ziraat Vekili Muhlis Erkmen Aydın yolile şehrimize gelmiştir. Vekilin bu seyahati zirai ihtisalleri artırmak bahânde Ankarada kararlaştırılan tedbirlerin tatbikinde Ege (Devamı 6 ncı sayfa)

Karne ile ekmek tevziatı hazırlıkları

Valinin riyasetinde dün yapılan toplantı

Dün öğleden evvel vilâyette Vali ve belediye Reisi doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde Vali ve Belediye Reis muavinleri, kayma (Devamı 2 inci sayfa)

Karakış dün de bütün yurdda görülmemiş bir şiddetle devam etti

Şehirde kar bazı yerlerde yarım metreyi buldu, tramvay, vapur, tren seferleri intizamını kaybetti

İstanbul caddelerinin dünkü manzarası
Birkaç gündüberi, fasıllı surette etmiştir. Gece rüzgâr saniyede 22 metreye hızla esmiştir. Dün sabah, sokaklardaki karın irtifakı, tipik dün ögleye kadar devam etmiştir. (Devamı 6 inci sayfa)

Piyangoda 100.000 lira kazananlardan biri de 62 yaşında bir kadın!

Dün paralarını alan ihtiyar talihli: “Bunu biliyordum, rüyasını görmüştüm,” diyor

Talihli kadın dün Piyango müdürlüğünde kocasıyla beraber neşeli günde gülerken (Yazısı 6 inci sayfa)

On beş gündür sürüp gitmekte olan Vaşington konferansı, Mühvere karşı feli veya nazarı olarak cephe alan 26 devletin müşterek bir beyanname imza etmesi suretile,

Filiyat sahasında ilk müsbet neticesini verdi.

Amerika hariciye nazırı Mister Hull imza edilen müşterek beyannameyi:

«Tarihin en büyük ve en mühim vesikası olarak vasıflandırıyor,

Beyannamenin muhtevasına göz gezdirilince muhterem hariciye nazırının böyle düşünüşü, böyle söylemekte haklı olduğunu tasdik etmemek mümkün olamaz.

Başta Amerika, İngiltere, Rusya ve Çin olmak üzere irili ufaklı 26 devletin altına imza attıkları bu vesika iki kısma ayrılmıştır.

Birinci kısım harp zamanına aittir, ikinci kısım ise sulh zamanında bu 26 devletten her birinin iç ve dış düzeninde alacağı tedbirlere rehberlik edecek esasları ihtiva ediyor.

Birinci kısımda:

26 devletin Üçlü misaka dahil hükümlere karşı askerî ve iktisadî bütün kaynaklarını birleştirme, aralarında işbirliği yapmayı, mütareke ve barış birliğine konuşmayı taahhüd ettiklerini okuyoruz.

Doğruyu açık olarak söylemek lâzımsa bu kısım tarihin en eski zamanlarından beri müşterek düşünüşüne karşı birlikte harbe giren devletler arasında daima düşünülmüş. Son nümunelerinden biri 1915 te Fransanın teşvikiyle müttefikler arasında, ikinci nümunesi bu harp içinde gene Fransanın arzusuyla Fransa ve İngiltere arasında, bir başka nüshası da daha geçenlerde Almanya, İtalya, Japonya ve müttefikleri arasında aktedilmiş olan muahedelerle tarihin sayfalarına geçmiştir. Fakat bu, öyle bir taahhüddür ki ancak işler her devlet için müsbet surette iyi gittiği, zaferi doğu yürütüldüğü zamanlarda müsbet olur, çöküntü halinde kıymetli yoktur.

Nitekim 1914 te Çarlık idaresi yıkıldı, zaman Rusya taahhüdüne rağmen derhal sulha teşebbüs etmiş, Avusturya İhtiyar İmparatorunun ölümünden sonra her taraftan kaldırılmaya başlanılan zaman yeni imparatoru Şar'ın arzusu ile sulh yapmanın yollarını aramış, Bulgaristan hemen kapılarını açmış. Bu harp içinde de Fransa milleti tam bir yıkıntıdan kurtulmanın tek yolu sulha yanaşmak olduğunu düşünmüştür.

Bu olay yakın bir gelecekte Üçlü devletler için olabileceği gibi 26 li devletler için de olabilir, her şey işlerin serikler hesabına müsbet surette iyi veya fena gitmesine bakar.

Ancak bu 26 devlet arasında Rusyanın bulunması ve zaferi kadar savaşa devam edileceği taahhüdünün Japonyaya da şamil olan Mihvere karşı yapılış dikkati çeker bir hâdisedir.

Bu nokta istisna edilirse bir müşterek beyannamenin başlıca ehemmiyetini ikinci kısımda buluyoruz.

26 devlet, altına imzalarını koydukları müşterek beyannamenin ikinci kısmı ile sulhun akdinden sonra; Her devletin kendi hükümet şeklini tayinde serbest kalmasını, hükümleri altında yaşayan milletler için de aynı hakkı tanımalarını, ham maddenin serbestçe alınıp satılmasını, iş standardı yapılmasını, içtimai işbirliği temin edilmesini, bütün milletlerin emniyetlerinin zaman altına alınmasını, en son olarak da karşı safda bulunan devlet-

Cemiyet hayatında iş görmüş, yer kazanmış, büyük kıymette yarım düzine adamla, ne şahıslarına, ne de muhterem hizmetleri dokunmuş, bütün kıymetleri yalnızca ibaret aynı sayıda tanıdıklarının gözlemlerine önüne getirmiş, aralarında büyük bir fark görürsünüz.

Kıymet, kudret ve varlık sahibi olanları kendi hallerinde basit mütevası, normal kütleden ayırd eden hiçbir şey yoktur. Buna mukabil ilerinde kıymet, kudret varlık olmadıkları bünlerin hal ve tavırlarını giymişe kadar her şeylerini dış yalızla örtünmeye çalışırlar. Bunun için de derhal göze çarparlar.

Şehir Haberleri

Âmme müesseselerindeki kömür darlığı için tedbirler alınıyor

Dün valinin riyasetinde mühim bir toplantı yapıldı

Dün öğleden evvel vilâyette Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyasetinde bir toplantı yapılmıştır. Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürü Hüki Erem, Limanlar Umum Müdürü Raufi Manyas, Belediye köprü ve yollar müdürü Galib ve kömür tevzi müessesesi müdür muavini Necmettinin iştirak ettikleri bu toplantıda şehrin kömür ihtiyacını ve kömür getirilmesini iş görüşülmüştür. Toplantıda âmme hizmetleri gören müesseselerin kömür ihtiyacının süratle temin edilmesi için alınacak yeni tedbirler kararlaştırılmıştır.

Talebeler muayeneden geçirilecekler

Havaların fena gitmesi yüzünden, bilhassa ilkokullarda mevsim hastalıklarının başgöstermesi ihtimaline karşı, Maarif Müdürü Hüki, talebenin sıktı bir sıhhi muayeneye tâbi tutulması için Sıhhat müfettişlerine emir vermiştir.

Okulların açılmasını müteakib bütün çocuklar umumî bir muayeneden geçirilecek ve tifo aşısı yapılacaktır.

Matematik kursu

Emlinöü Halkevinden: Ortaokul 3 üncü sınıf talebelerinin matematik derslerindeki bilgilerini kuvvetlendirmek maksadıyla 10/1/1942 Cumartesi gününden itibaren Evimizde bir matematik kursu açılacaktır.

Devam etmek isteyenleri müracaatları.

Her devletin kendi hükümet şeklini tayinde serbest kalmalarını, hükümleri altında yaşayan milletler için de aynı hakkı tanımalarını, ham maddenin serbestçe alınıp satılmasını, iş standardı yapılmasını, içtimai işbirliği temin edilmesini, bütün milletlerin emniyetlerinin zaman altına alınmasını, en son olarak da karşı safda bulunan devlet-

Her devletin kendi hükümet şeklini tayinde serbest kalmalarını, hükümleri altında yaşayan milletler için de aynı hakkı tanımalarını, ham maddenin serbestçe alınıp satılmasını, iş standardı yapılmasını, içtimai işbirliği temin edilmesini, bütün milletlerin emniyetlerinin zaman altına alınmasını, en son olarak da karşı safda bulunan devlet-

Her devletin kendi hükümet şeklini tayinde serbest kalmalarını, hükümleri altında yaşayan milletler için de aynı hakkı tanımalarını, ham maddenin serbestçe alınıp satılmasını, iş standardı yapılmasını, içtimai işbirliği temin edilmesini, bütün milletlerin emniyetlerinin zaman altına alınmasını, en son olarak da karşı safda bulunan devlet-

“Hamlet,, den doğan davalar (Talât - Peyami Safa) davasına dün başlandı, muhakeme Çarşambaya bırakıldı

Şehir Tiyatrosu sanatçılarından Talât tarafından «Hamlet» münakaşaları sırasında Tasviri Efkar gazetesinde yazdığı bir yazıdan dolayı muharrir Peyami Safa aleyhine açılan neşren hakaret davasına aslıye 1 inci ceza mahkemesinde dün başlanılmıştır.

Mahkemede taraflardan başka Talâtın vekili olarak avukat İhsan Mukbil Ben, hazır bulunmuş, Peyami Safayı da gene eski vekili Reşad Kaynar temsil etmiştir.

Celsenin açılmasını müteakib tesbiti hüviyet yapıldıktan sonra, Talât ve vekili dava arzularını tekrarlayarak ortada sarıh bir hakaret mevcut olduğunu, mevzu bahis yazıda Talâtın kast edildiğini beyan etmişler ve bunu ispat maksadıyla içerisinde «Hamlet» piyesinin rol tevziatı bulunan Şehir Tiyatrosu mecmuasından bir nüsha ibraz etmişlerdir.

Bundan sonra, Peyami Safanın sorgusuna geçilmiştir. Peyami Sa-

fa, dava mevzuu olan yazının Talâtla alakası olmadığını söyleyerek, bu bakımdan yersiz olan bu davanın reddini istemiş ve ezcümle demiştir ki:

«Ben, Hamlet senelerce evvel gördüm. Hamlet rolü başka kimseler tarafından da temsil edildi. Esasen dava mevzuu olan yazımda da, yazının bu defaki temsil ile aid olduğuna dair bir işaret yoktur. Keza, ortada hakaret cürmü de mevcut değildir.»

Peyami Safa, makaledeki tabirlerin hakaret sayılmayacağı yohun daki iddiasını bir çok misallerle izah etmiş neticede mahkeme, duruşmaya gelmeyen davanın diğer mazmunları Tasviri Efkar gazetesi neşriyat müdürü Cihad Baban ve sahibi Zeyyad Ebuzziyanın birer lira hafif para cezası ile cezalandırılmaya ve ihzaren cezbelerine karar vererek, duruşmayı bu dava ile tevhidî mevzu bahis olan Hamlet davasının muallak bulunduğu Çarşambaya bırakmıştır.

Kar yüzünden bazı bakkallar gıda maddeleri getiremiyorlarmış

Bazı semtlerdeki bakkallarda bazı gıda maddeleri ve bu arada kesme şeker bulunamamaktadır. Bu da kış mevsiminin en şiddetli günlerinde bulunmamız dolayısıyla sevkiyatın güçleşmesiyle izah edilmektedir. Toptancı tüccarların mağaza ve depolarında külliyetli miktarda gıda maddesi bulunmaktadır. Kar devam ettiği takdirde bazı bakkallar semt semt birleşerek malları kamyonlarla taşıyarak suretile bu vaziyetin önüne geçeceklerdir.

Kok kömürünün tonunu 30 liraya satmış

Beyazıdda kömürü Halil kok kömürünün tonunu 30 liraya satarken cümmü meşhud halinde yakalanmış ve Müddeiumumiliğe vermiştir.

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

Dün İstanbulda sabahtan akşama kadar hemen hemen ferasız bir surette yağın kar şehrin tasdırlarını evvelâ zorluklara uğrattı, sonra da sındırdı.

Sabahleyin übek übek amele grupları tramvay yollarında kuzma kürek temizlik yapmakla meşgul görüldük, fakat neticede insan kuvvetine karşı galebe tabiat kuvvetinde kaldı. Biz bu vaziyete ayakla bir buçuk saatlik mesafeden matbaaya nasıl ulaşacağımızı düşünürken bir denbre belediyenin meşhur kar otomobillerini hatırladık.

Bu otomobiller galiba 6, 7 sene evvel alınmışlardı, fakat işledikleri görülmüdü, için diye sormuştuk.

— Çok fazla kara göre yapılmış.

Selânikte kalan ithalât eşyamız yakında getirilecek

Memleketimize getirilmek üzere Selânikte külliyetli miktarda ithalât eşyası bulunmakta idi. Yunanistan ile Türkiye arasındaki kara yolunun açılması üzerine bu malların süratle memleketimize getirilmesi için teşebbüslere girişilmiştir. Ancak demiryolu güzergâhında fazla miktarda kar birikmiş olduğundan sevkiyatın havalar açılıncaya kadar bekletilmesi muvafık görülmektedir.

Prof. M. Kemal konferansı

Beyoğlu Halkevinden: Perşembe günü saat 18 de Halk evimizin Tepebaşıdaki merkez binasında Prof. Dr. M. Kemal Öke tarafından «Bir milletin varlığında karakter ve müşterek idealin rolü» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

İstanbulda ise fazla kar olamaz da ondan, denilmiştir. İşte şimdi İstanbulda kar fazla, şahiden fazla, 23 kişni hatırlatacak kadar fazladır, ve bu meşhur otomobilleri gene meydana yaktır.

Bununla beraber müahaze etmiyoruz. Zira 6, 7 yıldanberi bir köşede istirahat halinde bulunan bu nesnelere derhal harekete getirile, bilmeleri elbette beklenemez, bir kaç gün sonra ise, ümid ederiz, kar duracak, eriyecek, ondan sonra da bu nesnelere gene lüzumları kalma, yacaktır. Bunun içindir ki biz bu meşhur otomobillerin kendilerine verilen parayı hak edebileceklerine pek inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen;

ISTER INAN İSTER İNANMA!

Aile bütçelerinde açık artıyorsa aylıkla geçiniler için aylık kuvveti azalan parayı idare etmek kolay değildir. Fiatı yükselen şu veya bu madde değildir. Hayat bir kül halinde daralmıştır. Zaten alışveriş piyasasında şu veya bu maddeyi birbirinden ayırmak imkânı yoktur. Kısa bir görüşle:

— Efendim lâhana, pırasa Avrupa'dan gelmiyor ya. Geçen yıl kilosunu on kuruşa aldığımız pırasa bu yıl neden on beşe oluyor! Demeyimiz: Çünkü geçen yıl pırasa bize on kuruşa satan bahçıvan bu yıl başına geçireceği kaskete misli fazla veriyor. Ayağına giyeceği kundurayı dört misline akyo. Bu hep böyledir. Piyasadaki mal yerli veya Avrupalı diye ayıramayız. Bu bir iktisad kanunudur. Değişmez.

Mesele bugünkü yükseliş ve daralış önünde geliri değişmeyen aylık sınıfı sükutunda kurtarmaktır. Hükümetin bu yolda bazı projeler hazırladığını dün gazeteler yazdı. Bu arada memurlara üç maaşın bütinde bir avans verilmesi de düşünülmüştür. Bunun sadece bir rivayet olmasını dilemek hakkıdır. Çünkü bu öyle sakat bir tedbirdir ki hükümeti beyhude bir zahmete, üç aylık avansı alan memuru da içinden çıkılmaz bir müşküle sokar. Aylığı yetmiş lira olan bir memura üç aylık avans verilmekle ona iyilik etmiş olmayız. Eline iki yüz liradan fazla geçen bu memur bir hamlede en acele ihtiyaclarını yerine getirecek ve hayatına biraz çekidüzen verecek. Fakat bu para harcanıp normal gelirle geçim devri başlayınca o birkaç günlük refah acı bir hatıra gibi arkada kalacak. Bu iş herseyden evvel devlet bütçesi içidir. Bütçede memur aylığı esasen mühim bir yekün tutar. Birkaç aylık verilecek avansın tutarı da o nispettedir. Bundan başka memurun bu avansı ödemesi de bir meseledir. Makul olan taraf memura sağ elle tam verilir sol elle bir kısmı alınan aylığı üzerinden vergilerden bir kısmını bir zaman için geri bırakmak veya büsbütün bütçeden tenzil etmektir. Herhalde memura yapılacak iyilik için onu sonradan sıkıntıya düşürecek bir iyilik olmaması bu işe esas kabul edilmelidir.

Bunlardan biri Erenköyünde yol inşaatında çalışırken tutuldu

Üsküdar hapisanesinden kaçan mahkûmlar yakalandılar

Bunlardan biri Erenköyünde yol inşaatında çalışırken tutuldu

Geçen bayram, Üsküdar hapisanesinden firar eden mahkûmlardan 7 sene ağır hapse mahkûm Receb, evvelki gün Erenköyünde bir yol inşaatında çalışırken kendisini teşhis eden zabıta memurları tarafından yakalanmıştır. Diğer hapisane kaçığı da Çorlu jandarması tarafından derdest olunarak şehrimize getirilmiştir.

Her iki mahkûm da hapisaneyle iade edilmişlerdir.

Külliyyeti çivi geldi, fiatlar da düşük

İthalât gümrüğünde, orta Avrupa'dan memleketimize gelmiş mühim miktarda çivi bulunmaktadır. Bu çiviler muamelesi bittikten sonları maliyet fiatı evvelki partilere ra piyasaya çıkarılacaktır. Bu mal nisbeten düşük olduğundan çivi fiyatlarında kilo başına 10 kuruş kadar bir düşüklük olacağı tahmin edilmektedir.

Parmakları kesilen kız

Eyüde, Bahariye caddesinde oturan ve o civarda İsk'a aid nüsucat fabrikasında çalışan Sultan adında genç bir kız dün elini makineye kaptırması, parmakları kealmıştır.

Yaralı kız tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kaza ortamında tahkikata başlanmıştır.

Karne ile ekmek tevziatı hazırlıkları

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Karnalar ve şube müdürlerinin iştirakile mühim bir toplantı yapılmıştır. Saat 10 dan 14 e kadar devam eden bu toplantıda ekmek tevziatının karne ile yapılmasına aid hazırlıklar etrafında görüşmelerde bulunulmuş ve tevziata aid bir talimatname hazırlanmasına oşlanılmıştır.

Alâkadarlardan aldığımız malûmata göre, bu ay içinde beyannamelerin doldurulması ve karnelerin ihzâr işi ikmal edilecek ve karne ile ekmek tevziatına başlanacağı zaman faaliyete geçecek olan teşkilât hazırlıkları tamamlanacaktır. Henüz karneler ve teşkilât tamamlanmadığı için alâkadarlar, ekmeğin bu ayın ilk haftası veya 15 inden itibaren karne ile tevzi edileceği hakkındaki haberleri yersiz bulmaktadırlar. Karne ile tevziatın ancak önümüzdeki ay başından itibaren başlaması muhtemeldir. Karne ile tevzi edilecek ekmek miktarı ise bugün nüfus başına isabet eden miktardan daha az olmayacaktır. Bu bakımdan da büro adamlarına nazaran elle ve bezden çalışanlara 150 gram fazla ekmek verileceği hakkındaki haberler de alâkadarlarca tezkib edilmektedir.

İstanbul borsası

3/1/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		Açılış ve kapanış	
İstanbul	1 Sterlin	5.22	
New-York	100 Dolar	129.69	
Genevre	100 İsviçre Fr.		
Ladrid	100 Pegeta	12.89	
Stockholm	100 Yen		
Oslo	100 İsveç Kr.	30.75	
Bir aften lira		23.70	
24 aylık bir gram külçe altın		408	

Esham ve Tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

TAKVİM • 2 inci Kânun

Rumi sene	4	Arabi sene
1340		1350
1 inci Kânun	Pazar	Kasım
22	Resmî sene	58
	1942	

GÜNEŞ		Zilhicce		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	26	6	40		
2	24	12	47		

Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	12	18	14	40	18	58	18
E.	7	26	9	47	12	—	1

Bir medeniyetin sonu

Avrupa ilmi

kendinden utansın!

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

Sayın okuyucularım bu yazıya «Bir medeniyetin sonu» başlığı altında neşreni düşündüğüm bir seri makalenin ikinci kısmını yazıyorum. Bu yazılar ayrı ayrı bahislerden ibaret olup her biri tek başına bir fikri tamam olarak göstermeye çalışacaktır. Fakat hepsi birbirine bağlı tek umumî fikrin parçaları olduğu için, okuyucuların bunlarla, bugünkü dünya inkılabının iç köşesine aid düşüncülerini tipik «Değişen dünya» başlıklı makalelerim de olduğu gibi tam olarak anlatabileceğimi umuyorum.

Harb afeti 1939 dan 1940 senesine, ondan da iki gün evvel bitirdiğimiz 1941 senesine sığarak ve genişleyerek 1942 ye devredildi. Bu afetten insanlığı kurtaracak tek çare akıl ve fikir den, insanca düşünüşten kurtulmaktır. Böyle bir fikir nereden doğabilir? Londra, Paris, Berlin, Nev-yorktan mı? Artık insanlar bir insanî fikri dünyanın en yüksek üniversiteleri olan bir memleketten çıkması dahi dinlemeyecek kadar birbirlerine itimadları kalmamıştır. Çünkü fikir şimdiye kadar insanî hâlinin en dahice kombinasyonlarına alet olmuş, en yüksek kalitesi en adi basiretli çıkarılmasına hizmet etmiştir. Şimdi dünya kafadan doğacak fikirle değil, dünyanın en ileri memleketlerinin silah ve madde üstünlüğüyle getireceği ve zorla kabul ettireceği fikirle düzelmeye bel bağlamıştır. Fakat bu yol bütün medenî insanlığın harabisi demektir. Onun için harb dışında kalmış, aynı zamanda Avrupanın istismarcı fikir borsalarında spekülasyonlar yapmaması bir memleket olan Türkiyeden bugün bir dünya fikri, yeni bir humanizm doğabileceğine inanıyorum.

O Türkiye ki yaptığı realist bir inkılab içinde dünyada fikre serbest inkişaf veren sayılı memleketlerden biridir. Bugün birbirine karışmış olan insanlık öyle ayrı ve birbirle tezad halinde fikirlerle «hakikat» diye bağlanmış, ve başka fikir oralarda öyle basitlik ve çemberlere uğramıştır ki bu

vaziyet bundan yedi asır evvelki Avrupalının halini andırıyor. Aradaki fark o zaman tek fikrin, hıristiyanlığın insanlıkla çarpıştığı idi. Bugün ise insanlığın karşısına çıkan düşman tek değil, üç başlı bir ejderden ibaret büyük bir şeydir.

Halbuki Türkiye henüz garb ilmi âleminin tamamen karartmadığı ufukta, halis ve insanî fikre dost olmak bakımından temiz bir hürriyet havası esen nadir memleketlerden biridir. Burada ilmi yapacak adam her şeyi söyleyebilir. Yalnız Avrupada, insanlığa felâket getirmiş olan ilim borsalarının en kötü soldarı alıp bizim hürriyet ülkemizle satacak spekülâtorilere ve simsarcılara yer yoktur. Avrupa sanayi de pazarlarımızı böyle istila ve harab etmiştir. Türkiye, şimdi henüz bir iman ve ahlak kalesi, milli anane ve büyük insanlık ideali halinde yaşamakta olan Türk kültür pazarını Avrupa ilim borsalarından artan malların alet üst etmesine bittabi müsaade etmeyecektir. Bunun haricinde dünya ölçüsünde ve insanlığa yarıyacak temiz ve hakiki ilim, heyecanile, münakaşasile ve tezahürlerle bugün ancak Türkiye, de yapılabilir ve yaşayabilir.

Ben Avrupa ilmi malzemesinin mükemmelliğine, çokluguna karşı hayran olanlardan biriyim. Fakat yalnız bu malzeme ile insanî bir bina yapılabileceğine, bunun da ancak ustası Avrupa, pada bulunacağına kani değilim. Hatta ben Avrupa ilmi yapısının mevcut birçok mükemmel malzemeye ve eserlere rağmen, pürük ve sakat bir temel üzerinde kurulmuş olduğunu da kanımın. Ben bilhassa Türk âlemine hitab ediyorum: Gerek Türkiye, gerek dünya sizi vazifeye çağırıyor. Bu dünya karişıklığı içinde, hakiki bir dünya fikri yaratacak ve yeni bir heyecan doğuracak insanî fikrin aranzından ve aramızdan doğabileceğine inanalım. Nefsimize güvenimiz, vazifemizin büyüklüğüne inanmamız olsun. Türk insanlığın kahrından dostudur. Bütün tarihte böyle bürhan ve intikal devrelerinde Türk insanlığı kurtaran, medeniyeti kurtaran büyük vazifeleri olmuştur. Bugün ise yapabileceğimiz tek ve en tesirli yarıdum, dünyaya yeni bir barış ve sükunet nizamı verecek doğru ve temiz insanlık fikrine ilmimizle hizmet etmektir. Bugün dünyanın dört bucağında ilim en yüksek mertebesine çıkmış âlimleri bir araya toplayarak: — «Bugünü tarif ediniz, şu harblerin, buharların sebeplerini söyleyiniz; çaresi ne ise bildiriniz de insanlar artak beyhude birbirinin kanını emmekten kurtulsun» dersiniz, onların münakaşaları ve aralarında yapacakları fikir harbi, sizin durdurulmasını düşündüğünüz şu harbden daha çok uzun sürer. Eğer cemiyet ilimleri fizik, kimya gibi mükbet bilgilerden ibaret ise, artık bir hadise karşısında bütün ilim adamlarının aynı neticelere varmaları lâzım gelir. Bir memlekte harbi idare eden hükümet veya devlet şefinin sözle anlaşılıyor ki, o memleket herkesçe belli bir dava peşinde koşuyor. O memleketin âlimleri bu davanın haklı ve ilmi olduğunu söylüyorlar. Öbür tarafta onunla taban tabana aykırı diğer bir dava için de aynı şekilde hükümetlerin sözleri ilim ve hak namına doğruluyorlar. Ne kadar harb eden millet varsa, itimde o kadar da hakikat mi var? Yoksa insanlar «ilerledik her şeyi artık bilecek hale geldik» diye kendi kendilerini mi aldatıyorlar? Onlar hâlâ aralarında din kavgaları yapıyorlar eski devirlerin şartlarını ve kafasını mı taşıyorlar?

Ahmed Hamdi Başar

ran büyük vazifeleri olmuştur. Bugün ise yapabileceğimiz tek ve en tesirli yarıdum, dünyaya yeni bir barış ve sükunet nizamı verecek doğru ve temiz insanlık fikrine ilmimizle hizmet etmektir.

Bugün dünyanın dört bucağında ilim en yüksek mertebesine çıkmış âlimleri bir araya toplayarak: — «Bugünü tarif ediniz, şu harblerin, buharların sebeplerini söyleyiniz; çaresi ne ise bildiriniz de insanlar artak beyhude birbirinin kanını emmekten kurtulsun» dersiniz, onların münakaşaları ve aralarında yapacakları fikir harbi, sizin durdurulmasını düşündüğünüz şu harbden daha çok uzun sürer. Eğer cemiyet ilimleri fizik, kimya gibi mükbet bilgilerden ibaret ise, artık bir hadise karşısında bütün ilim adamlarının aynı neticelere varmaları lâzım gelir. Bir memlekte harbi idare eden hükümet veya devlet şefinin sözle anlaşılıyor ki, o memleket herkesçe belli bir dava peşinde koşuyor. O memleketin âlimleri bu davanın haklı ve ilmi olduğunu söylüyorlar. Öbür tarafta onunla taban tabana aykırı diğer bir dava için de aynı şekilde hükümetlerin sözleri ilim ve hak namına doğruluyorlar. Ne kadar harb eden millet varsa, itimde o kadar da hakikat mi var? Yoksa insanlar «ilerledik her şeyi artık bilecek hale geldik» diye kendi kendilerini mi aldatıyorlar? Onlar hâlâ aralarında din kavgaları yapıyorlar eski devirlerin şartlarını ve kafasını mı taşıyorlar?

Ya ilmi veya insanlığı reddetmek lâzım! İlim, bugünkü hadiseler karşısında ortağı bulandırmaktan, insanları sonuna kadar birbirine kordurmak başka ne yapıyor? En bil taraf ve ağır başı olanı dahi, bu hadiselerin korkunç olmasına rağmen, zararî olduğunu kabul edendir. İnsan medeniyetini ve tekâmülünü harbler yarıp diyerek bugünkü feci hadiseler karşısında el bağlayan bu âlem dahi cemiyete ve insanlığa ümitsizlik zehiri dağıtmaktan başka bir şey yapamıyor. İlimimizden ve insanlığımızdan utanalım!

Ahmed Hamdi Başar

Sıhhi bahisler

Patates kürü!

Patatesin mübarek bir nesne olduğunu biliyorduk. Fakat sıhhat üzerinde pek büyük bir rolü olduğunu yeni öğrenmiş bulunuyoruz. Heidelberg şehrinde tanınmış doktorlardan Magerl son iki sene içinde yüzlerce hastayı çekmekte oldukları mide rahatsızlıklarından patates kürü vasıtasile kurtarmıştır. Malûm olduğu veçhile, malik bulunduğumuz yüksek dereceli vitaminleri dolayısıyla patates suyu henüz bir kaç aylık minimumu yavrulara verilmektedir.

Doktor Magerl şimdi bu usulü büyüklere tatbik etmeye başlamıştır. Teorübeleri büyük bir muvafakiyetle neticelenmiştir. En müthiş ve muannid mide ağrıları, mide intanları, enflamasyonları, patates suyu ile süratle iyi edilmektedir. Tibb âleminde patates suyunun solanın adı verilmiştir.

Uzun senelerdenberi muannid mide hastalıkları çeken yüze yakın hasta hastaneye yatırılmış ve patates suyu ile tedavi görmüşlerdir. Bunlarda şayanî hayret neticeler elde edilmiştir.

Solanın aynı zamanda mide ekşiliklerini dahi geçirmektedir. Solanın bir ilaç ismi değildir. Patates usaresinin ismidir.

Doktor Magerl patates tedavisi sayesinde pek büyük bir şöhret kazanmıştır.

Edirne memurlar klübü kongresi

Edirne (Hususi) — Edirne Memurlar klübünün yıllık kongresi bugün klüb salonunda yapılmış ve yeni idare heyeti ile mürakabe heyeti seçilmiştir. Klüb azasının ittifaikle idare heyetine Ekrem Demiray (reis), Hakki Köycü (kâtib), Şemsi (muhasib), Hüseyin Dinçer (ikinci reis) ve Esad (Üye) intihab edilmişlerdir. Mürakabe heyetine İhsanlar muhakemat müdürü Muharrem Giray, baş ekser Haydar Nemli, sıhhat müdürü Rauf seçilmişlerdir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Maraşda Bay «A. M. R.» ye:

— Bir genç kıza seviyordunuz, ailesinden istediniz, vermediler, müteessir oldunuz ve bu arada bir arkadaşınızın tavsiyesine uyarak onu unutmak için bir başka genç kıza nişanlandınız, bir yıldanberi nişanlı hayatı yaşıyorsunuz. Fakat ikinci unutanız mümkün değil.

Düşünüyorum ki, arkadaşınız sizi belki avutmak istemiş, fakat bu arada da zavallı bir genç kıza büyük fevriyette bulunmuştur. Bugün yapaca-

ğınız ilk iş, bu biçare kıza daha fazla aldatmaktan, muhitte kötü tanınmaktan bir an evvel vazgeçerek serbest bırakmaktır, buna mukabl eğer bir yıl evvel sizin yerinizde olsaydım sevdiğim kızın ailesi arafından reddedilmişim zaman gidip o ailenin reisin bularak reddin sebebin sorardım, siz de doğru görerek, yahud aldanarak bir takım eksikler keşfetmiş olacaktırlar. onları anlar, kendi kendimi düzelttim, ve çalışırdım.

TEYZE

“Son Posta,,nın bulmacası : 22 - (6)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Oyuncu (5), Tarikat âleminde baş (4).
- 2 — Başına bir «Ş» ilâve ederseniz neş'eli insan olur (2), Üye (3)
- 3 — Bir erkek ismi (4), Kale duvarı (3).
- 4 — At ve merkebin ağzında bulunur (3) Nota (2).
- 5 — Bir göz rengi (3), Şair (4).
- 6 — İstifham edati (2), Bir renk (2), Mahalle kaidelerini bitabridası (2).
- 7 — Bir gıda (2), Oturmanın emri hazırı (4).
- 8 — Hastalık (5).
- 9 — Vilâyet (2) Bert bir madde (3)
- 10 — Bir erkek ismi (4).
- 11 — Başına bir «K» ilâve ederseniz vagon sürüsü olur (4).
- 12 — Sonuna «L» gelirse bir deniz ölçüsü olur (2), Başına bir «D» korsa, nız bir oyun olur (3).

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Asmağa yarar eğri demir (6), Taş zerresi (3).
- 2 — Boy değil (2), Bir uzuv (2) Sonuna «F» gelirse sabunu köpürten şey olur (2).
- 3 — Mahlû bir müslüman kralı (9).
- 4 — Yakıcı ve uçucu bir mayı (3),

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

- 1 — Akdenizin incisi bir şehrimiz (5), Avrupanın en büyük nehrlerinin biri (4).
- 2 — Ortasına bir «L» eklersek İslamımızda çok sayı bir erkek ismi olur (2), Uzak nidası (2).
- 3 — Süpürüntü (5), Yazın esen bir rüzgâr (3).
- 4 — Emsalsiz (5), Padişah imzası (4).
- 5 — Bir çöl hayvanı (3), İsim (2).
- 6 — Meşhur bir İslâm hâlifesi (11).

YABALI EİDER

Yazan: Francis de Croisset:

- 11 -

Tercüme eden: H. V.

Çinde zeki uşakların kurnazlığı

— Ya eli çentini kaybedersem?
— Master zengin. Paramı gene bana verir.

Pekinden ayrıldığı gün, arabacım, elinde bir gül olduğu halde beni istas, yonda bekliyordu. Kendisine teşekkür ettim, elini sıkım ve beş dolarlık bir kâğıd uzatarak:

— Ufak bir hatıra, dedim. Kendine, bununla bir şey alırsın.

Reddetti:
— Hayır, master; ben, gülmü bunun için vermedim.

Fakat, entaris'n cebinden bir kâğıd yelpaze çıkardı, ilâve etti:

— Size yelpaze hediye edeceğim. O zaman, master bana on dolar verebilir.

Jean - Pierre

Bugün, öğle yemeğini, Tatar mahal, lesinde, küçük bir Mançu sarayında oturan Reginald Garner ismindeki İngiliz arkadaşın evinde yiyeceğim.

Acaba yağmur yağacak mı? Burada, yağmur bir facladır; bulvarları çamur deryasına çevirir, dar sokaklar dereye döner, yemek davetlerini geri bırakır, hiç değilse, Tatar mahallesinden yapılan davetleri. Çekçek arabacıları, orada çamura batarlar, arabalarını yolda bırakırlar, otomobiller çamura gömülüp yolda kalır.

— Yağmur yok, çok rüzgâr var, fazla sıcak.

Bunu söyleyen, uşağım.

İsmi Jean Pierre, kendisi hristiyan. Yaşı kırk kadar var. Uzun boylu, yüzü kemikli, ufak parlak gözlerinde iri gözlükler var. Ellerine iyî bakar, fakat bilekleri şüphelidir. Odaya girdiğini hiç duymam. İnsanın Çinli bir hizmet-kârı olması, sanki kapıların yağlanmasına kâfi.

Jean Pierre fransızca konuşur ve kendi tabiriyle, Mandaren dili de bilir. Çine gittiğimi bilen bir dostum onu benim için tutmuş ve Hong Kong'da karaya ayak basacağım zaman beni beklemesi için oraya yollanmıştı.

Hong Kong, İngiliz ve Çinlidir. Fakat Jean Pierre, yalnız Mandaren dili, yani Pekin çincesi bildiği ve İngilizce'nin de cahili olduğu için, yarım yamalak fransızcası, İngiliz kolonilerinde hiç bir işe yaramıyordu. Binaenaleyh, bir vilâyetten ötekine, birbirinin dilinden anlamayan, fakat aynı alfabeyle kullanan Çinlilere derdini anlatmak için, söyleyeceğini yazmağa mecbur oluyordu. Jeanne Pierre'in, san'atkâra, ne bir şekilde çince bir pusula yazması,

muhatabının o pusulaya cevaf vermesi, «evli misiniz? Kaç çocuğunuz var? Kaç yaşındalar? Ananız babanız sağ mı? Kaç yaşındalar?» gibi sorulması elzem, aşgarî nezaket suallerini, raksan hamfieri beatisi ve muhatabın, bu suallere cevaf yazması için sarfedilen zaman, hele acele işim olursa, evliyayı bile çileden çıkartacak kadar uzundu; halbuki, İngilizce ile, şoförlere, lokan, tacirlara, esnafa, derdimi az çok anlatıyordum. Öyle ki, bir aydan fazla, uşağıma ben tercümanlık etiyordum.

Jean Pierre, esasen, sahil Çinlilerinin çok haklı görüyor.

— Onlar çok kısa boylu, diyor, Jean Pierre benziyorlar. Hem de fazla kurnaz adamlar, itanadım yok. Pekinliler ya, kışkı, namusu, uzun boylu, âlim çin, cesi konuşuyorlar.

Hülasa, o sabah, elektrik katası bulutlar yükü semaya bakarak, şüpheli bir tavırla, Jean Pierre'el

— Belki yağmur hemen yağmaz ama, öğleden sonra, saat üçe doğru? Dedigim zaman, uşağım içini çekti, bir parça kitriyen ellerini, afonyonş elleri, yorgun bir eda ile havaya kaldırdı ve cevaf vermedi.

Fakat ben, sükkatunun manasını anlatıyorum. «Şimdilik ne buldunsa onunla iktifa et. Öğleden sonra saat üçte gelecek can sıkıntısını sabahın onunda öğrenmeğe ne lüzum var?» demek istiyordum.

— Master, yeni kostum mü giyecek? diye soruyor.

Pihakika, Pekinde, Jean Pierre için himaye ettiği bir terziye, tısor iki kostüm yaptırılmıştı. Bu iki kostüm, bana, yüz yetmiş beş franga mal oldu.

— Yeni kostümler geldiyse, bu tasinesini giyerim, dedim.

— Kostümler geldi, terzi de beraber. Döndüm. Doğru, Terzi, krem rengi uzun entarisile, mütebessüm, orada duruyor. Ben farkına varmadan içeri girmiş, kostümleri karyolanın üstüne koymuş. Model olmak üzere kendisine verdiğim eski bir kostümü de beraber getirmiş. Üç aylık seyahat neticesinde yıpranmış bir takım; pantolonunda bir sigara yanığı var.

Hiç değilse Pekinde bana tercüman vazifesi gören Jean Pierre, emrim üzerine, terziye, bu takımın tipkısını yapmasını tenbih etmişti. Ceketin yalnız bir tane iç cebi bulunduğu için, yeni kostümlere kabul olduğu kadar fazla ceb yapılmasını söylemişim. Yani, iki tane iç cebi, iki dış cebi, bir de mendil cebi, beş ceb istiyordum.

Ceketin prova ettim. Mükemmel, fakat sekiz cebi var, iki mendil koymak için iki ceb, sağda, solda, üstüste iki ceb daha. Maskara bir şey.

— Bu ceketin cebi, niçin sekiz tane? diye sordum.

— Master, kabul olduğu kadar fazla ceb ismarladılar.

— E, bu pantolon yepyeni olduğu halde, niçin delik?

— Master, eski kostümün tipkısını emrettilerdi.

Newmid, oturdum.

— Pekâlâ, dedim, hesabı iste.

Hesab yüz seksen beş frank. Çok değil. Bilhassa, iki kostüm, hem de bu kadar fazla ceb olursa. Fakat, pazarlık ettiğimiz fiattan on frank fazla.

Jean Pierre kızdı, terzi ile, gürültülü bir münakaşaya başladı. Beş dakika sonra, ikisi de sökünât buldular.

— Master yüz seksen frank verecek, terzi, elli frank fazlasına, beş cebli yeni bir kostüm yapacak.

Naçar kabul ettim. Terzi çıktı. Jean Pierre, gülümsüyerek bana sordu:

— Master memnun oldu mu?

— Memnun mu? Bu sekiz cebli iki kostümü ne yapacağım? Giyemem ki.

Jean Pierre, gülümsüyerek cevaf verdi.

— Hayır, fakat ben, Masterle aynı boydayım, Master, onları bana hediye eder.

Uşaklar

Reginald Garner'in küçük sarayı üç pavyondan; ma'yetindeki adamlar da, üç uşak, bir aşçı ve yamağı, bir şoför, bir çekçek arabacısı ve polo midillileri bakan iki seyisten mürekkebe.

Hafta tatillerini geçirmeğe mahsus olarak tepede bir köşkü var; orada, bir bahçıvan ve karısı oturuyor. Pekinde de, sofrası herkese açık. Bütün bunlar, ayda, kendisine bin beş yüz franga mal olmakta.

Pekinde oturan birçok cenablar, bu raman fevkalâde bir şey olduğunu söylüyorlar. Hakları var. Fakat onların fevkalâde dedikleri şey, ayda bin beş yüz frankla, milyarder gibi yaşamalarıdır.

Reginald Garner'in dokuz hizmet-kârı var. Fakat bu, tabii, resmî bir rakam.

Pihakika, Çinde, insan, hizmetkârlarının sayısını kat'iyen bilmez, bilmeğe çalışmak da beyhudedir. Bu, Avrupa palılarına mahsus, batıl bir meraktır.

(Arkası var)

Son Postanın edebî tefrikanı: 20

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

— İstersen nikâh merasimini biraz geciktirelim. Birkaç gün rahatlanıp düşünmek ihtiyacında olduğunu Ömer Bey'e anlatırım.

Şaziye Hanım telaşa düştü, derhal onun en can alacak damarını buldu:

— Niyetiniz bu kızcağızı tekrar üvey anasının pençeleri arasına düşürerek işkence içinde öldürmek midir?

Bu sözlerin şairli bir tesiri olmuştu. Neriman derhal gözlerini sildi, sert bir sesle:

— Bugün evleneceğime söz verdim. dedi. Ömer Beyle hemen nikâhlana-

cağız. Çocuklar gibi kendimi ümitsizliğe ve göz yaşlarına kapırdığımdan dolayı affınızı dilerim.

— Sahi mi kızım? Nişanına bir şey söylemiyeyim mi?

— Lüzumunu yok amca. O bana karşı olan taahhüdlerini yerine getiriyor, ben de taahhüdlerimden vazgeçemem. Eğer ona, tarafımdan bir şey söylemek lüzum gelirse kendisine deyiniz ki vadedtiğim her şeyi tamamlı yapacağım.

Onları yarı endişe, yarı heyecanla dinliyen Şaziye Hanım sevinçle haykırdı:

— Äferin! Bu kızın çok iyi bir kabili, yüksek bir ruhu var. Ona emniyet edilebilir.

Bunu söylerken yaklaştı, Nerimanı alından öpmek istedi amma genç kızın bunu anlamamış gibi aynaya doğru yürüdü, gözlerinin etrafını mendilile kuruladı.

O sırada Feridun Bey odadan çıkmıştı. Şaziye Hanım gene Süprikle fransızca konuşmağa başladı:

— İzdüvaci bozmak hal! Sıkıntılardan içinde kaldım. Adamın düşündüğüne bak hele! Yoksa başka bir gün tekrar Ömeri kandırabiliriz mi sanıyorsun? Onu bugün buraya getirmek için akla kararı seçtik b'z...

— Hayırlısıyla şu iş bir olup bitse...

— Nikâh o'duktan sonra mesele kalmaz.

Mürebbiye Nerimana baktı. Pencereden dışarısını seyrediyor, içeride kullananlarla alâkadar bile olmuyordu.

— Bu kapalı kutunun içinde ne olduğunu bilinemiz. Belki de yanlıyorum ama her halde bana kalırsa Ömer Beyin şu kızıdan çekecekleri vardır. İnadına benziyor.

— Sen Ömerin demirden bir iradeesi olduğunu ve onun gururile karelası maktaki tehlikeyi unutuyorsun galibai bu kıza hakiki kavı gibi kabul etmeme

ğe yemin etti ve sabahtanberi her halide bu yeminden dönmiyeceğini ispat ediyor. Bir kere bile kızın yüzüne bakmadı. Binaenaleyh, eğer bu inad eder de oğlunu büsbütün kızdırırsa asıl onun çekeceği vardır.

— Bu işte inşallah ki Ömer kurban gitmez.

— Sağmalıyorsun Süprik. Ben oğlum herkesten iyi tanırım.

— Onu tanıyorsunuz hanımefendi amma bunu tanıyorsunuz. Beni korkutan asıl bu kızdır.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

— Onu tanıyorsunuz hanımefendi amma bunu tanıyorsunuz. Beni korkutan asıl bu kızdır.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

— Onu tanıyorsunuz hanımefendi amma bunu tanıyorsunuz. Beni korkutan asıl bu kızdır.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

O dakikada Yusuf Numan Bey içeriye girdiği için iki kadının mükâlemesi burada kesildi. Ağır ağır aşağıya indiler. Otomobil kapıda bekliyordu. Evvelâ Nerimanı bindirdikten sonra Şaziye Hanımla Süprik de yanına oturdu.

evirmiş, çevirmiş ve mazlum bir imdadına koşacağına inanmıştı. Hâli şimdi böyle düşünmüyordu. Nüsaati yaklaşıpça, menfaat sağladığını işliyen bir insan mevkiine düştüğünü hissediyor, bu hareketini adanmıyordu. Yalnız Nüveyrenin yerine başka kadın getirmekle iktifa etmedi bu uğurda çirkin bir pazarlığa girişmiş, ismini, hürriyetini ve şerefini satmıştı. Bunun için hem kendisinde hem annesinden, hem de yüzünü göstermediği ve görmek de istemediği Nemanandan nefret ediyordu.

Otomobilden inerken dalgın, somnuskandı. Etrafına bakmadan ve hiçbir şey düşünmeden belediye dairesinin merdivenlerini çıktı ve gene bir gözmeden kendisini nikâh memurunun karşısında oturmuş buldu. Ailecağı bir kuvvetin tesiri altında hareket eden bir makine gibi idi. Görmüyor, ştmıyor, anlamıyordu. Yanına bir kadının oturduğunu ve karşısındaki memurun bir takım sözler söylediğini ketmedi bile... Yalnız, önüne bir defter sürüldüğü ve «İmza ediniz!» dediği vakit uykuda yürüyen ve bazı işler gören hasta bir insan hissizliği kalemli aldı, sayfanın aşağısına ismi yazdı. Kendisinden evvel aynı deftere konmuş olan imzayı değil bu imzayı atan genç kıza dâit bir defa olsun bakmamıştı. Gözleri karşısındaki nikâh memurunu da görmemişti. O yalnız kendi içindeki düşüncelerine gömmüştü gibi idi. O dakikada birisi gelip ona nerede ve kimlerle beraber olduğunu sorsa cevaf vermeyecekti. Numunü bir hareket oldu, şahidler ve memur ayağa kalktılar, o da kalktı. Annesi, yüzünde mes'ud bir tebessümle yaklaştı:

— Allah seni mes'ud etsin oğlum. Nişan ve nikâh aynı zamanda olduğunu aranızda yüzük teati edilmemişti. Şu yüzüğü karının parmağına geçir.

Bu sözler Ömerin aklını başına getirdiği gibi oldu amma herkesin yanında gülünç bir vaziyete düşmemek için yüzükleri annesinin elinden aldı, bir tane nesini kendi parmağına taktıktan sonra diğerini de Nerimanın parmağına geçirmek üzere genç kızın elini eline aldı. O dakikada haykırmamak için bütün irade kuvvetini toplamağa mecbur kaldı. Bu el, bir kemik küçesinden başka bir şey değildi. Yan yana dizilmiş beş tane ince kemiği tutan sapsarı bir deri.

(Arkası var)

HİKAYE

Koca aldatmanın 20 alâmeti

BİR AMERİKAN HİKÂYESİ

Yazan : Ferenc Molnar

Çeviren : İbrahim Hoji

Nevyorkta bulunuyordum. Sık sık uğradığım büyük mecmuaların birinin daha ziyade kadın meseleleriyle uğraşan müdürü, bir gün bana şöyle sordu:

— Kocasını aldatan bir kadının bu verasetini, sadakatsizliğini göserecek kaç tane alâmet sayabiliriz?

— On dört milyon yirmi yedi bin beş yüz altmış üç, diye inledim.

Müdür: — Lûtfen bu âlâmetlerden yirmisini mecmuama yazar mı?

— Evet dedi.

Sonraları bu yolda ısrarı elden bırakmayınca şimdi okuyacağınız yirmi ârazi bir solukta diziverdim:

1 — Akşam yemeklerinde, tam vakitte bulunmamak, eve söz verdiği saatlerde dönmemek itiyadında bulunun bir zevce, birden muntazam işliyen bir saat gibi dakikasında evine gelir, ve kocasını — Bu saatlerden seni bekliyorum. Nereye kaldın? Eve neye geç geliyor?

2 — Eve döndüğü zaman, evden çıktığından daha fazla daha göze çarpar bir şekilde boyanmıştır. Aradaki fark, resim sanatındaki empresyonizm ile ekspresyonizm arasındaki farka benzer. Kadın, evden ayrıldığı zaman empresyonisttir, evine döndüğü zaman ise ekspresyonisttir. Makyajında bir ihmal, acelecilik sezilir. Bazı hatlar yanlış çizilmiştir. Allığın rengi ise fazla çığdır.

3 — Kocasına, yalnız her zamanki muamelesinden farklı bir şekilde değil de, aynı zamanda lüzumundan fazla bir düşkünlük gösterir ona: — Cicim pek yorgun görünüyorsun, doğrusu çok çalışıyorsun.. artık bir azıcık da kendine bak.. der. Kocasını hafif bir soğuk alsa, onu adeta zatürreeye yakalayanmış gibi müthiş bir bağlılıkla telaviye kalkışır. Birçok seferinde,

kocasının neden hakikaten ağır bir hastalığa tutulmadığına üzülür. Çünkü bu suretle günahkâr vicdanını susturacak bir vesile bulmuş olmaktadır.

4 — Apansızın birçok yapacak işleri bulunduğu fakat hiç birisine yetişemediğinden şikâyete bağlar. Terzide provada, ayakkabı almak, manikür işi, dişçiye uğramak, hayırseverler cemiyetinin toplantısında bulunmak, hasta bir arkadaşı yoklamak, her nedense hep bu fevkalâde haftaya rastlamıştır.

5 — İlkânunlardan, sonkânunlardan, yazın tutacakları sayfiyelerden dem vurur. Bundan maksad kocasının fikrini çelmek, onun tekelif edeceği yeri bir kalemde haritadan silmektir.

6 — Bayan birden çalışan sınıfına karşı, o zamana kadar içinde gizlediği acıma hissini açığa vurur. Şoförünün bütün gün direksiyon başında canı çıktığından dem vurarak, ona bazı günler izin verir, kendisi de taksi ile gezer.

7 — Kendisine tuhaf bir unutkanlık buluştur. Her nedense, ve ekseriyetle de bilezik veyahud kol saatini ismini hatırlayamadığı bir dükkânda unuttur. Ertesi akşam da, bilezik veyahud saatinin bulunup kendisine gönderilmiş olduğunu sevinçle söyler.

8 — O zamana kadar hiç ismini ağzına almadığı bir kadın arkadaşının müthiş bir yalancı ve dedikoducu olduğunu dilinden düşürmez (bu arkadaşının dedikoduya başlamasını beklemez. Zira o vakte kadar kimse kendisine inanmıyacaktır.)

9 — Alâkadar olduğu erkeğin adı geçince, istifini bozmamazlık edemez. Konuşmasını şaşırır. Kayıdsızlığını göstermekte fazla mübalâğa etmek gibi bir hataya düşer. Bazan daha ileriye giderek: — A... Bay falan mı.. doğrusu,

ikimizi sıstz bir adaya yıllarca kapasalar, gene de ondan hoşlanmam.. der (Froyd cenablarına göre böyle bir izhar, zencirlenmek istenilen arzusun ifadesidir. Bayan, bidâkis, sevgilisile bir adada kapanmıya can atmaktadır).

10 — Bayanın fikri çelindiği ana kadar, ziyafete çağırılan davetlileri seçen kendisidir. Fakat, artık bu işi kocasına bırakmıştır. Bu da, kendisinin davet etmek cesaretinde bulunamayacağı sevgilisini kocasının tesadüfen çağıracağı ümidini beslemesinden ileri gelir.

11 — Kocasını ona mücevher veyahud bir kürk manto gibi gayet kıymetli bir hediye getirince sevinir. Mübalâğalı jestlerle aşırı derecede sevinir, bu gibi hallerde, ona: «Doğrusu benim için çok para harcıyorsun. Ben buna lâyık değilim» der.

12 — Sık sık muhtelif fotoğraflara giderek resim çektirir.

13 — Bir takım yeni yeni hakikatler keşfeder; meselâ: Çok çocuğu olan kadınlar ne kadar mesuldurlar... Ben erkek doğmaltım.. şım.. hayat gaddar bir şey. Kadınlar fena amma erkekler onlardan da beter gibi.. dilinden hiç düşürmediği en hayret verici buluşu da şudur:

— Hayat o kadar kısa ki!

14 — Artık, vaktile hiç umursamadığı bir kadın arkadaşına karşı aşırı bir bağlılık, bir sevgi beslemeye başlar. Sık sık ona telefon eder. Ondan telefon alır. Bayan, bu kadın arkadaşına sık sık gider. Fakat arkadaşları pek seyrek gelir. Bayan bu arkadaşından şöyle bahseder:

— Aman ne altın gibi bir kalbi varmış. Ne bulunmaz, sadık bir arkadaşmış!

— Hiç mektub yazmaz. Fakat ikide birde sokağa çıkarak zarf kağıd satın alır.

16 — İstihası kesilir, eskisinden daha az yemek yer, fakat çok sigaralar içer.

17 — Kocasını söz gelişi, bugünlerde boşanma davalarının çokluğunu söyleyecek olsa, bayan bir punduna getirerek: «Senden asla ayrılmam. Senin gibi bir koca bulduğuma Tanrıma bin şükür ediyorum» der.

18 — Kocasını onun mektublarını yanlışlıkla açacak olsa, eskiden fena halde sinirlenirken, şimdi, ona mektublarını açtırır, ve « Canım yavrum, ben üşeniyorum, Bak ne yazıyor?» der.

19 — Bayan, uyumadan evvel, yatakte gazete okumayı sever. Fakat şimdi daha ziyade gazetelerdeki kiskançlıktan doğma cinayet haberlerine, kesilip doğranma hikâyelerine merak sarmıştır. (Bunu ertesi sabah gazetenin biçare halinden sağlamak kolaydır.)

20 — Artık, şen, şakrak, moda şarkılarından hoşlanmaz. Piyano da daha ziyade ağır parçalar tiktir. Bu münasebetle, tecrübeler neticesinde şu noktaların aydınlandığını arzedeğim:

Bayan Chopin (Şopen) den mi parçalar çalıyor? Şüphesiz vesvese içinde birisinden fena halde hoşlanmaktadır, ve bu duygusunu etraftan saklamak arzusunun, beslemektir. Greigi mi çalıyor? Birisine âşıktır. Elinden Schumannın notaları düşmez mi olmuştur, demek ki bu sevgisi bacayı sarmıştır. Richard Straus mu dilde, şu halde sevgili en son notasına varmıştır. Massenetin parçaları keşer, üzüntüyü ifade eder. Yeniden Chopine dönünce «artık bu aşk ta böyle bitti.. hükmüne çekilmeden varabiliriz.

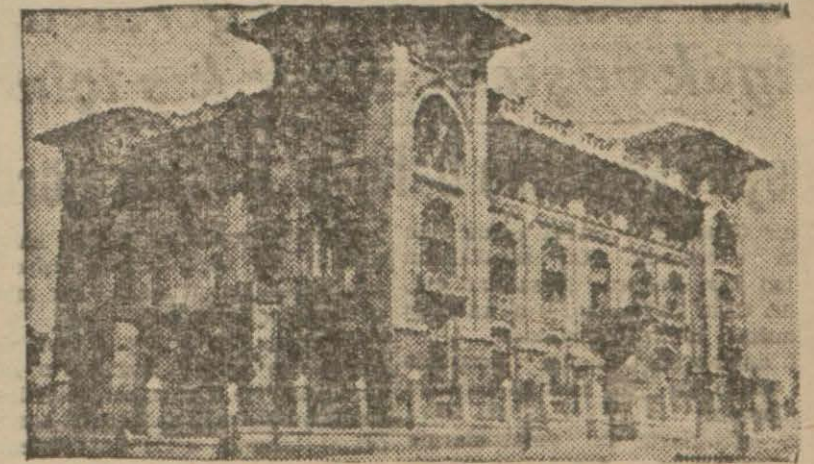
Göz önünde tutulacak bir alâmette zevcenin akşam üzeri geç vakit eve dönüp de kartının: «— Neredeydin?» sorgusuna karşı verdiği: — Sevgilimsel, cevabıdır.

Sökede bir ev tamamen yandı

Söke (Hususi) — Bayramın ikinci günü Sökenin Yukarı mahallesinde arabacı Halile aid evin alt katında yangın çıkmış, binanın bir kısmı dam olarak kullanıldığından buradaki otlar süratle tutuşmuş yangın birdenbire büyümüştür. Damda bağlı kalan iki inek ile bir at ve bir tay diri diri yanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
İşleri ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbarah ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lira tutumlanara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye dağıtıldığı takdirde % 30 fazlası verilecektir. Kurular senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

"Bina Satışı"

Sümerbank Umumi Müdürlüğünden

1. — İstanbulda Yenipostahane caddesinde kâin olup halen Halk Sandığı Türk Anonim Şirketinin tahtı icarında bulunan bankamıza aid bina peşin para ve kapalı zarf usulü ile arttırmaya çıkarılmıştır.
2. — Bina tam kârgur tarzında inşa edilmiş olup 4 katlıdır. Ayrıca tah. tezmîn bodrumu vardır.
3. — Binada elektrik, su ve kalorifer tesisatı mevcuttur.
4. — Müzayedeye iştirak edebilmek için 3750 lira miktarında mîlli bân. kâlamızdan alınacak teminat mektubunun veya bu miktar meblâğın An. karada Sümerbank Umumi Müdürlüğü İstanbulda Sümerbank şubesi vez. nesine yatırılarak alınacak mektubun teklif mektublarına rapten bankaya verilmesi lâzımdır.
5. — Tekliflerin en geç 19/1/42 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 18 e kadar Ankara Sümerbank Umumi Müdürlüğüne verilmesi lâzımdır.
6. — Binayı görmek veya daha fazla malûmat almak isteyenlerin İstanbulda Sümerbank şubesine müracaat etmesi lâzımdır.
7. — Sümerbank ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. «10966»

KOCA YUSUF

Türk pehlivanının merdliği

Ötinkü; bir pehlivanın yüksek varlığını ancak karşısındaki hasmı ortaya koyabiliirdi.

Yusuf, Emil ile güreşmemiş oynamaştı.

Denyasla istihali bir güreş yapmak için meydana çıktığı halde bir çaprazla iş olup bitmişti. Doğrusu bu güreşlerden Belçikalılar hiç bir şey anlamamışlardı. Ve Koca Yusuf'un da ne kırada bir adam olduğu belli olamıştı.

Gazeteler; Deryasın mağlubiyetini tabii buidular. Belçika kahramanı olan Emil'i yükselttiler...

Belçikalıyı yenen Deryas Koca Yusuf'a beş dakikada mağlub olmuştu.

Fakat; Emil Koca Yusuf gibi bir pehlivana yarım saat dayanmıştı. Hem de Koca Yusuf, Emile bir şeyler yapmamıştı.

Güreş akşamı, otelde Koca Yusuf'a Mösyö Piyer ve Dubliye arasında oldukça güllüncü şu muhavere cereyan etmişti. Yusuf, Mösyö Piyer'e soruyordu: — Abe çorbacı; sıkı tut, sıkı tut dersin bel... Hepten saman savruntusu imiş bel...

Mösyö Piyer; diyeceğini şaşırılmıştı. Yusuf; alay ediyordu:

— Tehey!... Susak ağzılı; ben sana demedim mi?... Tâ, Şumnudanber' söyler durursun... Nerede pehlivan bu kefere dünyasında bel...

— Ne bileyim ben pehlivan?... Hem bize ne? Daha iyi; yorulmadan, terlemeden paralarını alıyoruz. Oh!... Bundan daha iyisi can sağlığı...

— Hepten; para parı diye deli olacaksın bel... Biraz da boğuşmak lâzım değil mi be?... Besbedava terlemeden aldığımız paralar haram olur bel... Hepten seyre gelen kızanları kandırıp duruyoruz bel...

— Pehlivan, nene lâzım senin... At kemere kıraları. Düşünme ötesini... İyi ya; beş dakikada yorumadan oluyor bu işler...

Yusuf; keyifli, keyifli alay ediyordu: — Peki; hepsi iy ve doğru... Lâkin, bizim idman ne olacak çorbacım?... İşte; bu lâf üzerine Mösyö Piyerde şafak atmıştı. Mösyö Piyer, Koca Yusuf'a konuşmalarını yanında bulunan Dubliyeye anlatıyordu. Mösyö Dubliye güle, güle kırılıyordu. Mösyö Piyer, Yusufun son sözüne de hazır cevabı, — Beraber idman yapacağız ya usamlı...

— Yarın, muhakkak idman yapmam

lâzımdır. Başka türlü rahat etmemek imkân yoktur...

— İnşallah; yarın beraber soyuma çağız... dedi.

Koca Yusuf'a sabahlara kadar konuşulsa insanın canı sıkılmazdı. Akıl ve hayale gelmedik teşbihleri; tuhaf sözleri insana neşe ve zevk dakikaları yaratırdı.

Mösyö Dubliye; tek bir kelime türkçe bilmediği halde; Koca Yusuf'un ahenkli, ahenkli konuşusuna bayılıyor, du. Hattâ; anlamadığı halde gülüyor, du. Koca Yusufun söyleyiş tarzında ve edasında müstehzi bir ahenk vardı.

Gazeteler gene durmadan neşriyate başlamışlardı. Bu sefer de Belçikalı Emil ile intikam maçını hazırlıyorlardı.

Organizatörler; hazır Yusuf Brükselde iken beş on para elde etmeğe çalışıyorlardı.

Fakat; Emilin organizatörleri Mösyö Piyer'e Dubliyeye su yolda müracaat ta bulunmuşlardı:

Türk pehlivani, bu sefer Belçikalıyı bir saatte mağlub etsin...

Mösyö Dubliye; güreşin kat'iyen dânişikli dövüşükü olamayacağını bildiği için şu mukabelede bulundu:

— Aziz mösyöler; söyledikleriniz doğrudur. Fakat; Türk pehlivanına lâf dinletemiyoruz. Kat'iyen şike güreş yapmıyor.

— Deli mi olmuş bu adam... Daha ne istiyor; avuç dolusu para alıyor... Üste de karşısına yenilmek için pehlivan çıkarıyor...

— Doğru söylüyorsunuz; lâkin Türk'lere gel de anlat...

— Bunun anlaşılmayacak ne tarafı var!...

— Çok yerleri var... Türk pehlivanları şike güreş yapmağı hem gayriahlâki telâkki ediyorlar, ve hem de elimiz köriente güreş san'atımız elden gider diye düşünüyorlar.

— Bak hele; şu Türklerin düşünce sine... Ahlâk da ne oluyor muş?...

— Biz böyle düşünüyoruz amma; bakınız geçen akşam Deryas'ın mağlub ettikten sonra; neler söyledi: Seyircileri kandırıyoruz... Üç beş dakikalık güreşebilecek pehlivanları karşımıza çıkartıyoruz. Bu suretle aldığımız paralar haramdır dedi.

Belçikalı organizatör, Koca Yusufun bu düşüncesine dayanamayıp kahkahayı salıverdi. Hattâ, Yusufun mahsusun çalın yapığına zahib oldu.

(Arkası var)

SPOR

Dün akşamki boks maçları

Dün akşam Beyoğlu Halkevinde boks ajanlığı tarafından tertib edilen boks maçları hararetle olmuştur. Birinci maçta Şevket Ziyaya sayı hesabı ile galib gelmiştir. İkinci maç: Receb, Hayriye galib, üçüncü maç: İbrahim, Nihada galib, 4 üncü maç: Fethi sayı hesabı ile Aslana galib olmuştur. 5 inci maç: Kuddusi ile Muhteşem arasında yapılmıştır. Muhteşem sayı hesabı ile galib gelmiştir.

Sivasta spor faaliyeti

Sivas (Hususi) — Bölgemiz futbol hakem komitesi azahklarına Valimiz tarafından namzed gösterilen Maarif müdürü Fevzi Sersem, Sâo şefi İzzet, Cer atelyesi resanlarından Kâmrânın seçimleri Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünce kabul ve tasdik edilmiştir.

Futbol takımımız Kayseriye gidiyor

Kayseri futbol takımı ile bir maç yapmak üzere şehrimiz muhtelif futbol takımının Kayseriye gideceği haber alınmıştır.

Futbol hakem kursu

Vilâyet bölge futbol hakem komitesi toplanarak şehrimizde bir futbol hakem kursunun açılmasını karar altına almıştır.

İzmitte halka ekmek beyannamesi dağıtıldı

İzmit (Hususi) — Hükümet halka ekmek için beyanname tevzi ederek nüfus miktarını ve iş bölümlerini soruşturmuştur. Beyannamelere derahl cevap verilmiştir.

İzmitte odun fiatları

İzmit (Hususi) — Şehrimizde odunun çekisi 335 kuruştur. Vilâyetin bir kaza merkezi olan Karasuda ise 62,50 kuruştur. İzmitliler eskiden odun ve kömürü çok ucuz fiatla aldıkları için bu 335 kuruş çok ağır gelmekte, fakat İstanbuldaki fiatlara bakarak hallerine ciddiden şükretmektedirler.

Muratlıda şap hastalığı

Çorlu (Hususi) — Muratlı ve havâlisinde şap hastalığı çıktığından köyler sıkı kordon altında tutulmakta ve bu hastalığın daha fazla sırayetine meydan verilmemek için hayvanlara aşı yapılmaktadır.

Memleket Haberleri

Yurdda karakış

İzmir 45 seneden beri görmediği büyük ve şiddetli bir kış içinde

Meyva ve sebze bahçeleri zarar gördü

İzmir (Hususi) — Soğuk ve kar elân devam etmektedir. Kar tabakasının kalınlığı bazı yerlerde 20 santimi bulmuştur. Civar dağlarda karın kalınlığı 80 santime kadar çıkmaktadır.

Nif dağının Mahmudlar tepesinde karın kalınlığı 1,35 santimi bulunduğu öğrenilmiştir.

Bazı ihtiyarların da anlattıklarına göre, İzmirde bu kadar soğuk, ancak kırk beş sene evvel görülmüştür. O vakit bir gece yarısından sonra sabaha kadar tam on kişinin donduğu görülmüştü. İzmirliiler, mutedil havada yaşama alışkın olduklarından don tutmuş yollarda yürürken birçok hafif kazalar vukubulmaktadır. Bu kazalar yüzünden el, kol ve ayakları kırılanlar da olmuştur.

Dağ ve ovalardaki hayvanların aç kalması ve donması tehlikesi de baş göstermiştir. Böyle giderse sürü sahiplerinin yem tedarik etmeleri mühim bir mesele olacaktır.

Meyva ve sebze bahçelerinde zarar

Meyva ve sebze bahçelerinde zarar pek çoktur. Bütün enginarlar yanmıştır. Portakal, mandalina ve limonlar buz tutmuştur. Birçok meyva ağaçlarının çiçekleri soğuktan yanmış ve dökmüştür. İncir ağaçlarına ve bağlara da zarar olduğu söyleniyor. Sıcak iklim mahsulü olan incir ağaçları soğğun fazlalığından yanmıştır.

Bir sabıkalı dondu

Evvelki gece sabaha karşı Fevzi paşa bulvarında bir adamın yerde yatığı görülmüş, kendisine malik vaziyette olmadığı anlaşılan bu zavallı sıhhi imdad otomobili ile memleket hastanesine nakledilmişse de orada ölmüştür.

Yapılan tahkikat neticesinde bunun sabıkalılardan kırk yaşında Çolak Ömer olduğu ve donarak öldüğü neticesine varılmıştır. Ömerin bulvarında donduğu yerde saatlerce kaldığı anlaşılmıştır. Sol elinde bulunan küçük bir yaranın da düşmekten mütevellid olduğu tesbit edilmiştir.

Kar yeni mahsulde zarar vermedi

Bütün Ege havzasında şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Denizli, Aydın, Söke ve garbl Anadolunun bütün şehir, kasaba ve köyleri karta örtülmüştür. Bu muntakalarda küçük ekim yapılmış bulunduğundan, kar mahsulde ta zararlı olmamıştır.

Çiftçiler, otuz beş sene evvel de aynı şekilde şiddetli soğukların hüküm sürdüğünü ve o yılın bereket yılı olduğunu, bu senenin de bereket senesi olduğunu tahmin ettiklerini söylemektedirler.

Kar ve yolculuk

Haber verildiğine göre garbl Anadolu ile orta Anadolunun her yeri karlarla örtülmüştür. Eğirdir ve Denizli muntakasında kar pek fazla olduğundan trenlerde gidip gelen yolcular soğuktan büyük müşkülât çekmektedirler.

Bunlardan bazılarının donduğu haberleri gelmiştir.

Gediz köylüsü endişede

Karın ve ondan evvel yağmurun devamlı surette düşünüş olması, Gediz ovasındaki köylüleri düşündürmektedir. Bir gün sonra eriyecek olan karın getireceği sellerin ovada ekilmiş araziyi sularla örteceği muhakkak görülmektedir. Bu itibarla zararın önüne geçilmesi için bazı yerlerde önleyici tedbirler alınmaktadır.

Hayvanların vaziyeti

Esasen hayvan yemi darlığı mevcut olduğundan ovaların karla kaplanması üzerine koyun sürülleri ve alelimum hayvanat tam bir açlık tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadırlar.

Edirne Halkevi temsil kolunun faaliyeti

Edirne (Hususi) — Halkevi temsil kolumuz tarafından bir müsameret tertib edilmiştir. «Hissiz kadın» adındaki piyes mükemmel bir şekilde temsil edilmiş ve kalabalık bir seyircinin hazır bulunduğu bu müsameret büyük bir muvaffakiyetle başarılmıştır.

Gündüz İstiklâl ilkokulu talebesi tarafından verilen müsamerede de birçok talebe velileri ve münevverlerle halkımız hazır bulunmuştur.

İzmirde

Bir adam kendisine piyangodan ikramiye çıkmadığı için müteessir oldu ve öldü

İzmir (Hususi) — Evvelki gece İsmetpaşa bulvarında Çankaya aile evinde bir ölüm vak'ası olmuştur. Seyyar satıcı Abdullah oğlu 40 yaşında Mehmed Dolan, gece Çankaya kahvesine giderek radyoda yayılan Millî piyango çekilişini dinlemiş ve kendisine mühim miktarda para isabet edeceğini tahmin eylediğinden birkaç kişiye de söylemiştir. Radyonun başında büyük bir heyecanla bekleyen Mehmed Dolan, gece yarısından sonra kendisine piyangodan bir şey düşmeyince çok müteessir bir halde Çankaya aile evindeki odasına gitmiş ve pek az sonra:

— Fenalaşıyorum. Aman acele bir doktor bulun. Demiş, ev halkı polisi haberdar etmiş, getirilen sıhhi imdad otomobili ile Memleket hastanesine gönderilmesine teşebbüs edildiği sırada zavallı adam ölmüştür.

Muayenesinde kalb durmasından öldüğü tesbit edilmiştir.

Samsunda Atatürk koşusu

Samsun (Hususi) — Pazar günü karla ve çok soğuk bir havada 4 bin metre mesafe üzerinde yapılan Atatürk koşusuna Gazi anıtı önünden başlanmıştır. 35 sporcunun iştirak ettiği bu koşuda birinciliği Fener Gençlik klubünden Hâmi Göztepe, ikinciliği liseden Cevad, üçüncülüğü ortaokuldan Abdullah Demirkıran, dördüncülüğü liseden Mustafa Özkurd, beşinciliği liseden Bedirhan Yiğitbaş, altıncılığı Fener Gençlik klubünden Mecid Kurd kazanmışlardır. Takım tasnifinde birinciliği lise kazanmış, ferden muvaffak olanlara münasib hediyeler, takım birinciliğini kazanan liseye de bir kupa armağan edilmiştir.

Koşuyu müteakıf sporculara Halkevinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Müttefikler arasında elbirliği yapıldı

Amerikada neşredilen resmî tebliğ

"Her hükümet ayrı hiçbir mütareke veya sulh imzalamamağı taahhüd eder,"

Vaşington, 3 (A.A.) — Cümhuriyetli sarayında dün öğleden sonra neşredilen tebliğin metni şudur:

Amerika Birleşik Devletlerinin müttefikleri olan 26 millet, Büyük Britanya ve şimal İrlanda birleşik krallığı, Sovyetler Birliği, Çin, Avustralya, Belçika, Kanada; Costa Rica, Cuba, Çekoslovakya, Dominikan Cumhuriyeti, Salvador, Yunanistan, Guatemala, Haiti, Honduras, Hindistan ve Lüksenburg, Yeni Zelanda, Holanda, Nicaragua, Panama, Polonya, cenubi Afrika, Yugoslavya ve Norveç, şu demekte bulunurlar:

Bu demeci imza eden hükümetler Amerika Birleşik Devletleri ile Büyük Britanya ve şimal İrlanda Birleşik Krallığı başkelli ta vafından 14 Ağustos 1941 de imzalanan ve Atlantik beyannamesi adile tanınan müsterek demekteki hedef ve esasları müsterek programını kabul ederek kendi topraklarında varlığı, hürriyeti, istiklali ve din serbestiliğini müdafaa ve adaleti ve hakları korumak için düşmanlarına karşı tam bir zafere esas olduğuna kani bulunarak ve dünyayı boyunduruğu altına koymağa uğraşan fenalık kuvvetine karşı müsterek bir savaşa girişmiş bulduklarına da kanaat getirerek beyan ederler ki:

Her hükümet bütün askeri ve ikisadi kaynaklarını Üçlü pakt azalarına ve işbu demeci imza eden hükümetlerle harb halinde bulunan bütün memleketlere karşı kullanacaktır.

Her hükümet, diğer imzacı devletlere işbirliği yapmayı ve ayrı hiçbir mütareke veya sulh imza lamamağı taahhüd eder.

Hitlercilikle karşı muzaffer olmak için savaşa meddî yardım veya hizmet eden veya edebilecek olan başka milletler de bu demeciye iştirak edebilir.

Amerika Birleşik Devletleri adına Ruzvelt, İngiltere adına Çör ve Sovyetler Birliği adına da Litvinof imza etmişlerdir.

10 milyon kişilik bir ordu

Nevyork 3 (A.A.) — Vaşingtondan Nevyork Post gazetesine gelen bir telgrafa göre Ruzveltin Çörcü arasında Asyada, Afrıkada ve Avrupada çarpışmak üzere ağbehi ihtimal on milyon kişilik muazzam bir ordu teşkil kararı alınmıştır.

Sırbistanda çetelerle muharebeler

Sofya 3 (A.A.) — Asi Sırb çetelerinin imhasına General Neditch ve Sırb askeri komandanının sevk ve idaresi altında muntazam surette devam edilmektedir. Buraya gelen haberlere göre Yugoslavyanın eski Sofya atamcileri ve Sırb mukavemetinin başlıca müfettihi olan albay Mihailoviç kurmayının yerleşmiş bulunduğu Banja Naşka çok şiddetli çarpışmalardan sonra General Neditch küt'aları tarafından zapt edilmiştir. İki gün evvel evar kırlara ve tepelere sığınmak üzere şehirden gelen ahali evlerine dönmektedir. İki müstahkım büyük bir kısmı tahrib edilmiştir. Gerek topçu, gerek tayya re bombardmanları neticesinde vukua gelen hasarlar ehemmiyetlidir. Banja Naşka şehri çok acık sıkıntı çekmiş ve birçok kimseler ölmüştür.

Başvekalet Müsteşarının cenazesi törenle kaldırıldı

Törende, Meclis Reisi, Başvekil, vekiller, Parti Genel Sekreteri hazır bulundular

Ankara 3 (Husufi) — Başvekalet müsteşarı Vehbi Demirelin cenazesi bugün öğle namazından sonra Hacı Ömer Vakıfları İleri gelenlerle Ankara valisi ve belediye reisi, merkez komutanı, emniyet müdürü ve kalabalık bir halk hazır bulunmuştur. Başta mızka olma halde asker ve polis müfrezeleri törene iştirak etmiş ve Vehbi Demirelin tabutuna sayısız elliye varan çelenklerle konulmuştur.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada) kuvvetlerinin taharruce müdafaa içinna rağmen bu adanın ve bütün Filipinlerin merkezi olan Manilla şehir ve limanı bilindiği gibi evvelis gün Japonlar tarafından zapt ve işgal olmuştur.

General Mak Artürün üç veya dört gün önce Amerika olmak üzere 30.40 bin kişilik bir ordusu vardı ve bu ordunun bir aydanberi devam eden şiddetli müdafaa muharebelerinde bir hayli ziyat verdiği de muhakkaktır. Bu ziyatın en büyük nispetinde yüzde yirmi kabul etmek gerekirse 15.20 bin kişilik bir kuvvetin kalması icab eder. Kezâlik Manilla limanında 3 kruvazör, birkaç muhrib ve bir miktar denizaltı ile sair deniz müsterek bir de Birleşik Amerika filosu vardı. Şimdi bunların ne oldukları suali hatıra tevakkül eder. Birleşik Amerika filosunun Manilla limanında bulunan müsterek tahribatı yapmaya ve işe yarar şeylerin büyük bir kısmını yükledikten sonra Singapur'a hareket ettiği Amerikan tebliğinde bildirilmektedir.

Japonlar, Manilla'nın işgalini bildiren tebliğlerinde hiç bir esir adedi zikretmediklerine göre ve yerli askerlerden bir kısmı da kaçıp dağılmışlar işe Amerika kara kuvvetleri her halde Japon çemberinden kurtulmuş, geri çekilmiş olacaklardır.

Ancaz bu kuvvetlerin Luzon adasının Manilla'nın şarkındaki dar kısmında çekilmeleri varid olmadığı gibi bundan evvel Mindano adasına çıkarak Davao şehri'ni zapt etmiş olan Japon kuvvetlerine karşı bir taarruzu bulunmak üzere bu adaya çıkarılmaları da söz konusu değildir. Esasen Japon donanmasının ve üstün Japon hava kuvvetlerinin gözü önünde böyle bir hareket pek o kadar imkân da yoktur.

En kuvvetli ihtimal kara kuvvetleri bakiyesinin deniz kuvvetleriyle birlikte ve Pelelenk Hindistanı adaları arasında dolanmak suretiyle ya bir Pelelenk Hindistanı üssüne veya Singapur'a gitmiş olmalarıdır ve bu ihtimal tahakkük ederse Filipin adalarının bütün heyetile Japonların eline düşmüş ve Japon anavatan adalarının Pormozasından sonra ne vama bir imdadını teşkil eden bu adaların da işgaline Pasifik Okyanusunun garb müntehasındaki Japon duvarının daha da yitilip kuvvetlenmiş bir hale gelmiş olacağını kabul etmek zarurî olur.

Vaşington konferansı kararlarından bir diğeri de millî Çin hükümetinin daha ziyade takviye edilmesi ve bir taraftan bu hükümetin kuvvetleriyle Çin içlerinden Çindeki Japon kuvvet ve muntakalarına karşı baskılar ve taziyeler yapılmak üzere taraftan da Birmanyadaki İngiliz müdafaa kuvvetiyle tertibatının bir kısmı millî Çin küt'aları ile takviye edilmesi idi. Gerçi bugün buna teşebbüs edilmiş olduğunun gösteren emareler vardır. General Waşelin Çin Kayşek ile yaptığı müdafaa ve müzakerelerden sonra Uzakdoğudaki bütün İngiliz kara kuvvetlerinin başkumandanlığına tayin edilmiş olması da bunlar arasındadır. Ancaz bu karar henüz ne Çinde, ne de Manilla'da yarmadadında harekât yapılmakta olan Japon kuvvetleri üzerinde esaslı bir tesir gösterememiş ve Singapur'a karşı Japon ileri hareketi husda devam etmekte bulunmuştur ve görünüşüyle, dir, ki Hong Kongdan sonra Filipinleri de ele geçirmekle cenubi Çin denizi sahasında durumunu büsbütün kuvvetlendirmiş olan Japonların ne Çin, deki, ne Malaka yarmadadındaki, ne de Pelelenk Hindistanı adaları müntehasındaki hareketlerini önleyip durdurabilmek pek kolay bir şey olmuştur.

2 — Avrupa ve Afrika cephelerine gelince: Almanlar, bir taraftan tekmilli müstefiklerle birlikte Sovyet Rusya cephesinde küçük hatlarını işgal ederler. Sovyetlerin bu halta karşı yapmakta devam ettikleri birçok taarruzları püs-kürtürler ve Sivasopolu zapt etmek hususunda büyük ve ciddi adımlar atıyorlar. Sıradaki Kerç yarmadada sahasında gerilerinden birinden birer mahrum eden müstahkım tehlikeye ölmeye başlıyor. İleriden diğer taraftan İtalyanlarla beraber Akdeniz havzasında müstahkım savaş ve kara kuvvetleri tahsinde devam etmektedirler. Aynı zamanda bir hafızadanberi geceli gündüzlü Malta adasına hava hücumları yapıp bu adasahındaki İngiliz deniz ve hava kuv-

Doğuda son harb durumu

Muharebe şiddetli bir soğuk altında devam ediyor

Berlin, 3 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği: Doğu cephesinin şimal ve cenub kesimlerinde mevzii ehemmiyette hareketler olmuştur.

Cephenin orta kesiminde müdafaa muharebeleri şiddetli bir soğuk altında devam etmektedir. Düşmanın bir çok teşebbüsleri küt'alarının çetin müdafaa karşısında akamete uğramıştır.

Alman bomba ve avcı taşıyıcıları kara muharebelerine katılmaları ve yere sürmürmesine alıştıktan sonra çarık yapıtları hareketlerle Sovyet topluluklarını bir çok noktalarda dağıtmışlardır.

Moskova üzerine yapılan gece taarruzlarında bir şimendifer istasyonuna ve depolara tam isabetler olmuştur.

Sovyet tebliği Moskova 3 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği: Gece Sovyet küt'aları bütün cephe-lerde düşmanla çarpışmışlardır.

İsvec mahfellerine göre Stokholm 3 (A.A.) — Royter: İyi haber alan İsvec mahfelleri Rus yadıkları Alman mağlubiyetinin derece derece büyük bir felâket haline gelmekte olduğunu söylüyorlar. Şimdiki imkânların pek muazzam bir taarruz yapılmadıkça Almanlar bu taarruz Rus ovalarından büyük bir ric'at hareketi ile çekilmekten başka bir şey yapamayacaklardır. Hükümet merkezine takriben 165 kilometre mesafede bulunan Kluganın ve keza hükümet merkezinin 180 kilometre doğu şimalinde kâin Simolitzanın sukutu Alman ordularını Majolsk öndeki müstahkem mevzileri terketmek mecburiyetinde bırakmıştır. Majolsk'te de pek yakında sukutu bekleniyor.

Şimdi ric'at Moskovanın 210 kilometre batısında Viazma'ya doğru devam etmektedir.

Bardiyada bir Alman generali esir düştü

Kahire 3 (A.A.) — Ortasark İngilissunumî karargâhının Cumartesi tebliği: 1/2 Sonkânun gecesi cenubi Afrika timenleri Bardia şehrinin kuşatma ve kuvvetle müdafaa edilmekte olan mevzilerinde süngü hücumu ile ele geçirilmiştir. Bu şiddetli hücumu yapan birlikler cenubi Afrika nazım kuvvetleri ile cenubi Afrika hafız piyade alayı idi. İngiliz tankları ve orta çapta İngiliz topları, Polonya sahra topçu alayı ve Yeni Zelanda süvari alayı bu kuvvetlere siki yardımında bulunmuşlardır. Düşman cür'etkâr ve maharetle tertib edilmiş mükerrek bir hücumu karşı koymak üzere kayıtsız şartsız teslim olma kararı vermiştir.

İngiliz bahriyesine mensub gemiler bütün harekâta çok müstakem surette yardım etmişlerdir.

Serbest bırakılan 150 harb esirinden maada 5000 den fazla İtalyan ve Alman esiri sayılmıştır, bunlar arasında Almanların Afrika hücumu grup kurmay subayı General Schmidt vardır.

Elimize geçen malzemenin miktarı henüz malûm olmamakla beraber ileri hareketimizin süratî dolayısıyla düşman fazla tahribat yapamamıştır. Bütün bu hareket esasında verdiğimiz insanca telefât 60 ölüdür, yaralı miktarı 300. Düşmandan alınan esirlerin miktarı henüz tesbit edilmemiştir.

Yedaya bölgesinde her türlü silahlarla mücehhez seyyar kollarımız düşmanın belli başlı topluluklarını izace devam etmişlerdir. Bir çarpışma esnasında zırhlı otomobilleri ve topçusu bulunan bir Alman kolu, birkaç araba ve iki tane tayyare karşı koyma topu kaybederek çekilmeye mecbur olmuş, üçü sübay olmak üzere 45 esir vermiştir. Bingazi muharebe meydanında ki temizlik hareketi esasında düşmanın iyi bir halde terk edilmiş 10 tankı daha bulunmuştur.

Alman tebliği Berlin 3 (A.A.) — Alman tebliği: Şimali Afrıkada düşman, Alman ve İtalyan küt'alarının haftalarca devam eden kahramanca mukvemetinden sonra Bardiyayı işgal etmiştir. Gedabya çevresinde şiddetli keşif faaliyetleri olmuştur. Hava kuvvetlerimiz düşmanın kamyon kollarını dağıtmıştır. Malta adasında düşman tayyare meydanlarına karşı hav akınları yapılmıştır.

Singapurda neşredilen tebliğ

(Baş tarafı 1 inci sayfada) uğramaktadırlar, Singapurda hava bombardmanları neticesinde 7 kişi telef olmuştur.

Birmanya'da Rangon 3 (A.A.) — Perşembe günü İngiliz tebliğinde Birmanya arazisinde Japon küt'aları ile iki müstahkım çarpışma, mayaya girişilmiş olduğu bildirilmektedir. Yapılan hareket Birmanyanın cenub müntehasında bir nokta olan Vietriann şimalinde cereyan etmiştir. Tebliğ ufak bir Japon müfrezesinin Mer-gul bölgesinde Bokpyne'ye girmiş olduklarını bildirmektedir.

Her iki taraftan bir iki tüfek atışı fevci edilmiştir. İngiliz kolu düşman mevzilerine hücum etmek emrini almıştır, fakat düşman İngiliz kolları gelmeden evvel çekilmiştir.

SIVAS ET ALEMİNDE

Pirrusvâri bir zafere doğru

Bugünkü harb gibi bir ölüm dilrim mücaddesinde kaygının uzun sürmesi kadar tabii bir şey yoktur. Şayed Fransa harblerinde olduğu gibi, taraflar bütün kuvvetlerini muayyen sahalarda toplayıp savaşabilmiş olsalardı, neticenin kısa zamanda alınabilmesi mümkün olur ve dünya, nihayetinin ne zaman geleceği belli olmayan bir çukmazın içine düşmüş olur, mazı.

Eski harblerle bugünkülerin birbirinden farkı büyüktür. Bunda grize çarpışma başlıca hususiyet, eski harblerin tersi itibarile mevzii kalması idi. Hudud bakımından birbirlerinden ayrılmış görünüm memleketler, bilhassa İktisadi cepheden bugün birbirini itmem eden birer parçadan, cüz'ül feriden başka bir şey değildiler. Bu sebebledir ki Akdenizde çıkıp deniz münaakâatını sekteye uğratan bir harb bu denizin kıyılarını muhtelif bakımlardan müstesir ettiği gibi Amerika gibi büyük bir iktisadi varlığın herhangi bir mücadele ve atımına, istisnal kaynaklarının bu mücadele ihtiyarlarına tahsis edilmesi sebebiyle, dünyanın diğer birçok kesimleri üzerinde tesirler yapar.

1914 - 1918 harbinin her suretle bir devamı sayılabilecek olan bugünkü dünya mücadlesi, dünya iktisadiyatının başlıca mazzası olan devletlerin istisnasız olarak küt'alarına sarımları ile orada müvazene namına hiçbir şey bırakmamıştır. Evvelce birçok ihtiyaç maddelerini dışarıdan tedarik eden memleketler, şayed daha evvel az, çok bunlara alışmış muayyen stoklar vücudunda edilebilecek büyük sıkıntılara duyar olduklarında şüphe yoktur. Fakat uzak

Küçük memurlara büyük nisbette zam yapılacak.

(Baş tarafı 1 inci sayfada) raya kadar hiç olmazsa yüzde yirmi beş ilâ 30 nisbetinde bir zam icrası, bundan fazlası için de daha mahdud nisbetlerde zam yapılması lüzumlu addolunmuştur.

Bu formül üzerinde durulacak olursa tatbiki muhtemel zam nisbetleri şöyle olabilecektir: 50 liraya kadar yüzde 30, elli liradan yüz liraya kadar yüzde yirmi, 100 liradan 200 liraya kadar yüzde 15, 200 liradan yukarıları için yüzde 10.

Bu tekdirdir 50 lira kazançlı bir memur 65 lira, 100 lira kazançlı bir memur 125 lira, 200 lira kazançlı bir memur 240 lira, 500 lira kazançlı bir memur 570 lira alabilecektir.

Bu vaziyet karşısında devlet kademelerinde olduğu kadar hususi idareler ve belediyeler bütçelerinden maaş veya ücret alanlardan en kabarık yekünü 150 liradan aşağı para alanlar tuttuğuna göre böyle bir formülün tatbiki devlete, hususî idarelere ve belediyelere yılda, 30 - 40 milyon lira kadar bir fedadır.

Günün... Haftanın... Senenin en nadide, incisi olan BASTAN RAŞA RENKLİ TAYFUN DOROTHY LAMOUR'un Güzelliyle süslenen bir şaheser ROBERT PRESTON'un Kudretle canlanan bir harikadır Görenler bir daha görmek, görmiyenler bu filmi alkışlamak için Bugün LÂLE'ye koşsun. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Güzel kadınların, aşkın ve şen şarkıların filmi WILLY FORST — OLGA TCHEKOWA ve ILSE WERNER'in yarattıkları BELAMI Film ŞARK Sinemasında Bütün rekorları kırmaktadır. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

ELHAMRA Sineması MİHRACENİN KIZI Türkçe sözlü şarkılı emsalsiz harikalar filmi Şarkılar: Suzan - Güzin - Semiha - Numan Besteler: Üstad kanunî Ahmed Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Pek yakında SÜMER sinemasında CHARLES BOYER'in MARGARET SULLAVAN ile beraber çevirdiği en son ve en güzel filmi BACK STREET

Piyangoda 100.000 lira kazananlardan biri de 62 yaşında bir kadın!

100 bin liralık büyük ikramiyeyi kazanan son talihli de nihayet dün milli piyango idaresine müracaat ederek üç gündür kasada kendisini bekleyen paralarına kavuştu. Fakat bazı refikle râmizin yazdığı gibi 25 bin liralık ser, vete konan Aleksandros değil, A'ek sandrosun karısı Vasilisedir.

Bunlar dün her halde kavuştukları servetin sihrile ocağı; Aleksandros 70, karısı 62 yaşlarında olmalarına rağmen adeta yeni ovlenmiş bir koca neşesi ve zindeliğe kol kola, güle oynaya Milli Piyango idaresinin kapısında göründüler.

Kendilerine bu uğurlu bileti satan genç bayı onlara aşırı bir nezakete muhmandarlık etmekte, ne yapacağını kendilerini nereye oturtacağını bilememekte idi.

«Söyle buyurun efendim.»
«Verin şapkaınızı ayağın eferdim!»

Millî Piyango idaresi memurları başta seferi olduğu halde bugün de işlerinin öntünde brikeri tahsilere harıl harıl ikramiye dağıtıyorlar.

Maroken köylüklerden birine bir krallıca edasıyla kurulan Vasilis'e koynundan bir piyango bileti çıkardı, karşısında elpençe divan duran bayle bir lakemeye ilgisizliğini işaret ettikten sonra bana döndü ve ağır, ağır konuşmaya başladı:

«Gazeteler yanlış yazıyorlar. İkramiye kocama değil, bana çıkmıştır. Aleksandros uğurlu o kadın olduğumu bildiği için bileti benim namına almıştı. Öyle değil mi Aleksandros?»

İhtiyar koca derhal tasdik ediyor: «Evet... Evet madem hakki var. Bilet sahibi odur. Parayı kazanan da onun uğrudur.»

Bu esnada büro şefi Kenan Birsen talihli kadına sordu:

«Söz para mı verelim, çok mihangisini arzu ediyorsunuz?»

Kadın sapına sınıksı sarıldığı büyük bir çantayı göstererek şu cevabı verdi: «Çek falan istemez... Para verin, para... Biz saklarız onu...»

Göşede paralar sayılırken kadına talih kusunun başlarına nasıl konduğunu ve üç gündür neden gelip ikramiyelerini almadıklarını sordum.

Göşede birbirini üstüne yığılan para demetlerini şöyle bir yan gözle süzdükten sonra anlatmaya başladı:

«Bizim Aleksandros, çıktığı gündü denberi piyangoyu takib eder, ufak tefek ikramiyeler de kazanmaz değildir. Bu yıl başı biletini benim şansına almıştı, söyledim. «Peki öyle olsun kaçıgım» dedi ve bu bilet bana aldı. Yıl başı gecesi bir rüya gördüm, ihtiyar bir adam, elindeki bıçakla bir ökçe ekmeği dört parçaya kesti ve bu dört parçadan birini bana uzatarak «Kızım, bu parça senin hakkındır» dedi. Sabahleyin bu rüyayı kocama anlattım. Biletimin dörtte bir olduğunu hesaba katan Aleksandros:

«Karıcağın bu rüya hayra alamettir, göreceksin bize büyük ikramiye vuracak» diye tabir etti. Bakın rüya şimdi hakikat oldu.

Kocam dizlerinden rahatsız ve halvarlar da soğuk olduğu için iki gün evden dışarı çıkmadık. İkramiyenin bize çıktığını dün bayiden öğrendik.

«Bu para ile ne yapacaksınız?»
Kadın derin derin göğüs geçirdi ve: «Genç olsaydık bu para ile çok şeyler yapardık!» dedi. Görüyorsunuz ki kocam ihtiyar ve hastadır, ben de öyle... Paramızı bir kenara koyup tükür, tükür yiyecek ve piyangoya hayır duası edeceğiz.»
F. Öner

İstihali artırmak için

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

pevresine tevaccül eden vazifesi alab. kadalara izah etmek, ziraat müesseselerine değişik vermek arzusunun deri gelmiştir. Vekil evvelâ Muğlanın Dahman çiftliğine uğrarak 3 gün çiftlikte tetkikler yapmış, çalışan ziraatçıları ile konuşmuş, civardan gelen çiftçilerle konuşmasında Vekil fazla eker, çok mahsul almalarını bunun bir millî müdafaa vazifesi olduğunu söylemiştir.

Dahman çiftliği bu sene pamuk mahsulünü fazla yetiştirmek bakımından rekor kırmıştır. Vekil İzmirde tesis edilecek sulama tecrübe çiftliklerinde tetkikat yapacak, 3 gün sonra Ankara'ya dönecektir.

Muhlis Erkmen bugün vilayette sıral mevzular etrafında tetkiklerde bulunmuştur. Vekil bir aralık demirleri kabul etmiş ve Vekâletin ihtiyacı olan pulluk imal hususunda temaslara da bulunmuştur. İzmirdeki dört demir müessesesi, demirlerin hükümetçe temini şartıyla, ayda 300 pulluk imal etmeği kabul etmişlerdir. Vekâletin 1000 pulluğa ihtiyacı vardır. Bunların tamamını İzmirde yaptırılacaktır. Bunun temini için İzmirdeki pulluk fabrikaları tevsil edilecektir.

Diger taraftan Ziraat Vekâleti yaz, ilk zeriyesi en son haddine çıkaracak acil tedbirler almaktadır.

İLÂN

Gözlerinden hasta bir bay için bir arkadaş bayan isteniyor. Okuması olması, 25 ilâ 35 yaşında bulunması lazımdır.

Osman Bey Mezarlık karşısı Paşaj Garajı sahibine müracaat.

Karakış dün de bütün yurdda görülmemiş bir şiddetle devam etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

fat yarım metreyi bulmuş ve işlerine gitmek üzere evlerinden çıkan halk 25 senedir görmedikleri bir manzara ile karşılaşmışlardır.

Kar şehrin umumî hayatına ehemmiyetle tesir etmiş, bütün nakil vasıtalarının seyrüseferi intizamını kaybetmiştir.

Seyrüsefer vaziyeti

Tramvay seferleri dün inkıta uğramıştır. Bazı hatlarda ancak bir iki saat tramvay işleyebilmiş, öğleye doğru Beyoğlu ile İstanbul arasında pek az tramvay gidip gelmiştir. Bazı tramvay arabaları yoldan çıkmış ve muhtelif hatlarda 60 tramvay arabası bozulmuş, depoya çekilmiştir. Öğleye kadar yarım ve bir saatte bir yapılabilen İstanbul ile Beyoğlu arasındaki tramvay seferleri öğleden sonra tamamen durmuştur. Tramvay idaresi geç vakte kadar Tünel ile Sığıl arasındaki hattı açmaya çalışmıştır. Sirkeci ile Yedikule, Edirnekapi ve Topkapı arasında da öğleden evvel pek az tramvay işleyebilmiştir.

Tramvay idaresi dün bütün gün yolunun temizlenmesi işle meşgul olmuştur.

Üsküdar tramvayları da dün işleyememişlerdir.

Vapur seferleri de yap lamadı

Vapur seferleri de aynı şekilde pek güçle yapılabilmıştır. Boğazından kalkan ilk vapurlar müsküldü ancak saat 10 a doğru köprüye gelebilmişlerdir. Saat 8,5 da Beylerbeyinden kalkan vapur da 2,5 saat Üsküdar'da durduktan sonra ancak saat 11,5 da köprüye gelebilmiştir. Köprüden Boğazı giden vapur ise saat 11,5 da Üsküdar'dan hareket edebilmiş ve ilk Boğaz seferini yapmıştır.

Sabahleyin Adaya kalkan ilk vapur ancak öğleye doğru gidebilmiş ve Kadıköy - Haydarpaşa seferleri de tipi dininceye kadar inkıta uğramıştır. Normal seferler ancak saat 12 den sonra mümkün olabilmıştır.

Bursa, Bandırma seferlerini yapacak olan vapurlar dün hareket edememişlerdir. Vapurlar Marmaradaki şiddetli fırtınanın dinmesine kadar hareket etmeyeceklerdir.

Tren nakliyatı da durdu

Bütün hatlarda tren seferleri de dün intizamını kaybetmiş ve ancak saat 15 den sonra düzelebilmıştır.

Göztepe yarması karlılardan kapanmış, gece yarısından sabah saat 7 ye kadar amele ekipleri çalıştırılarak yol açılmıştır. Öğleye kadar Haydarpaşa ile Pendik arasında pek az tren işleyebilmiştir.

Dün sabah Haydarpaşaya gelmesi icab eden Ankara treni, Pendik civarında kalmış, ancak öğleden sonra Haydarpaşaya gelebilmiştir. Haydarpaşa - Konya treni Bozdağ'da kara saplanmış, tur.

Sirkeci - Yeşilköy trenleri

Sirkeci hatında da trenler intizamını kaybetmiştir. Evvelki gece Sirkeci'den kalkan Uzunköprü treni karlıdan yoluna devam edememiş, geri dönmüştür.

Dün birçok araba ve kamyonlar da yolda kalmıştır. Bazı mezbaha kamyonları kara saplanmış, Adalara et motörü gidememişlerdir.

Köyler arasında muvasala kesildi

Diger taraftan Sarıyer, Beykoz, Üsküdar, Büyükdere ile civar köyler arasında muvasala tamamen kesilmiştir. Bazı köyler iki gündüneri kararla mahsur bir halde bulunmaktadırlar. Vilâyet kaza ve köyler arasındaki yolların açılması için köylerde mükellefler yetiştirilmiştir. Dün sabahdan itibaren köylerde teşkil olunan ekipler karlı yolların açılması için faaliyet göstermişlerdir. Belediyede şehir yollarının açılması için faaliyete geçmiştir.

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy dün bütün gün yolların temizlenmesi işle meşgul olmuştur. Beyoğlu, Fatih, Eminönü, Beşiktaş kazalarında 790 belediye temizlik amele ve 95 tramvay amele bütün gün ana caddelerin temizlenmesi işle uğraşmışlardır. Belediye ayrıca 30 kadar yemiyeli amele tutmuş ve temizleme işinde çalıştırmıştır.

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy Üsküdar'da geçmiş, Üsküdar - Kısıklı arasındaki Sarıkaya mevkiinin temizlenmesi işle nezaret etmiştir. Tamamen kapalı olan bu saha 150 amele ile açılmıştır. Küçükçekirli'de oturan ve dışarı çıkamayan 11 malûlün evlerine de polis vasıtasıyla yiyecek gönderilmiştir.

Bugün kar yağmadığı takdirde bütün çalışmalar tetkivarların üzerinde, ki buzlardan kırılması ve kaldırılması işi üzerinde tekiş olmaktadır. Dün karların tesirle sebze hâlinde bir yan, çim duvarı yıkılmış, iki araba beygiri enkaz altında kalmıştır.

Hava vaziyeti

Hava dün akşama doğru açığa başlamıştır. Barometre dün saat 11 den

DEVA kaşeleri

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma ve bütün ağrıları derhal keser, günde 3 kaşe alınabilir

Dr. FAİK AKALIN
FİZİK TEDAVİ ENSTİTÜSÜ
Eski ve yeni Romatizma, Kırık, Siyatik kat'i tedavisi, Diyatermi, Masaj, Ziya banyoları, Yüz masajı en modern elektrikli cihazlarla yapılır.
Salı günleri 15 - 19 arasında yoksunlara meccanen bakılır.
İstiklâl caddesi Tünel civarı No. 471 Haşet Kütüphanesi üstünde, Reastrans Apt. No. 1, Tel: 43955

Son Posta Matbaası:
Neşriyat Müdürü: C. Hikmet
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

İÇ KURTARICI
HAVADA DENİZDE HERYERDE

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI
KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri			
1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	40	100	= 4000.—
3 > 1000 > = 3000.—	50	50	= 2500.—
2 > 750 > = 1500.—	200	25	= 5000.—
3 > 500 > = 1500.—	200	10	= 2000.—
10 > 250 > = 2500.—			

Belediye Sular İdaresinden:
Soğuklar şiddetle devam ediyor. Birçok abonelerimizin saatleri dondan patlıyor, saatlerini dondan korumak için tedbir almaları lüzumunu abone lerimize bir kere daha hatırlatırız. «48»

TIYATROLAR
İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TIYATROSU
Tepebaşı dram kısmında
Bugün saat 15,30 ve akşam 20,30 da
O KADIN
İstiklâl caddesi komedi kısmında
OYUN İÇİNDE OYUN

YENİ PUDRA

Renkleri ÖNÜNDE Kadınların HAYRETİ

Bu Pudralar, Sihirli bir "Colorimétrique" makine ile istihsal edilmiştir.

TENİN GÜZELLİĞİNİ ON MISLI ARTTIRIR

Teninize en uygun gelecek pudranın tam ve hakiki rengini veren yeni bir "Colorimétrique" makine icat edilmiştir.

Bu sayede, gündüze kadar görülmeyen derecede emsalsiz güzellikte yeni pudra renkleri istihzar edilmesi

İmkânı hâsıl olmuştur. Bu yeni pudra, su geçirmez "Empermeabl" dir. Yağmur ve rüzgâra rağmen bütün gün sabit kalır. En sıcak bir dans salonunda bile burnun parlamasına mani olur. Teniniz taze, nemli ve sevimli olur. Yeni Tokalon pudrasını bugün tecrübe ediniz ve hemen daha genç görününüz. Tokalon pudrasını kullanmakla iyi neticeler alacağınız teminatlıdır. Akst takdirde paranz iade olunur.

M. M. V. Hava Müsteşarlığından
Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinesi ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır. Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanda gösterecekleri ehil yete göre 50.120 lira arasındadır. Talihlerin dilekeleri ile hava müsteşarlığına müracaatları. «9310» (11054)

7 renkli 8 harita ve 72 devletin bandıralarile 320 sayfa en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defterile

HAYAT TAKVİMİ

çikti. Hayat takviminin taklidleri vardır. Aldanmamak için (Hayat takvimi) adına ve (Maarif kitabhanesi) imzasına dikkat edilmesi.

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:
Eskişehir Tayyare Fabrikası için tornacı ustası alınacaktır. İstekillere imtihanda gösterecekleri ehliyet ve liyakate göre 250 - 500 kuruşa kadar yevmiye verilecektir. İmtihanlar 5/2.Kânun/942 tarihinde İstanbulda Nuri Demirağ otölyesinde, Eskişehirde Tayyare Fabrikasında ve Ankara, da Türk Hava Kurumu atölyesinde yapılacaktır.
Taliplerin fabrika genel direktörlüğüne hitaben yazılmış dilekçe ve aşağıda yazılı evrakı müşbitlerle birlikte imtihan olunacakları mahallere müracaatları.
«11513»
Nüfus hüviyet cüzdanı
Askerlik vesikası
Polisten musaddak iyi iş kâğıdı
Varsa bonservis ve mekteb şehadetnamesi.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

Erkek ve Kız Kısımları
(Erkek Kısmı - Bebek) = (Kız Kısmı - Arnavutköy)
Kış Sömestre tatili resmi mekteplerde olduğu gibi 8 Kânunusani Perşembe sabahı bitecek ve o günü derslere devam edilecektir.